

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1⁰⁰, lanskoletne 2⁰⁰; mesečna naročnina Din 20⁰⁰, za tujino 30⁰⁰. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rekopisov ne vračama. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-88.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 20-80.
V Celju: Slomškova trga 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 64 a

Ljubljana, sreda, dne 18. marca 1931

Leto II.

Nikola Titulescu, ki se imenuje kot naslednik odstopivšega finančnega ministra Popovičija.

Titulescu v Bukarešti

Bukarešta, 17. marca. n. Romunski poslanik v Londonu Titulescu, ki se je te dni vrnil v domovino, je imel včeraj več sestankov z zastopniki političnih strank in s člani vlade. Nadalje se je razgovarjal z ministrskim predsednikom Mironescujem, ki ga je zadržal tudi pri kosilu. Ves tisk pripisuje Titulescujevemu razgovoru veliko politično važnost.

Poostreno »nadzorstvo« nad slovanskimi duhovniki v Italiji

Rim, 17. marca. n. »Giornale d' Italia« je objavil kratko poročilo o okrožnici beograjskega nadškofa dr. Rodića in jo pospremil s kratkim komentarjem. Beograjski nadškof je pozval duhovščino, naj 19. t. m. molji za preganjane brate v Italiji. Rimski list smatra, da je to nov akt konstantne protislovanske kampanje. Proti tej kampanji bo morala fašistovska Italija energično nastopiti s tem, da poostri nadzorstvo nad slovensko in hrvaško duhovščino v Julijsko Krajini. Treba je, pravi list, le stopiti na prste nekaterim slovanskim duhovnikom v Julijsko krajini in potem je vseeno, kaj pravijo v Zagrebu in Beogradu.

Smrt kardinala Maffija

Rim, 17. marca. AA. Tu je umrl v 72 letu nadškof v Pisi kardinal Pietro Maffi. Bil je več let posredujelec med Vatikonom in igrati važno vlogo pri sklepu latranske pogodbe.

Za zblizanje med Francijo in Nemčijo

Berlin, 17. marca. AA. Semkaj je prispel v spremstvu soproge francoski senator De Jouvenel. V Berlinu ostane nekaj tednov in bo imel važne pogovore o francosko - nemškem zblizanju. V razgovoru z novinarji je De Jouvenel rekel, da se celo francoske desničarske stranke pričeje priznavati važnost nemško - francoskega sodelovanja. V Franciji se bore, kot v drugih evropskih državah, razni interesi. Zato bo treba počakati, da pride do sporazuma in se store v korist francosko - nemškega zblizanja praktični koraki. Končno je De Jouvenel izrazil upanje, da se bosta Nemčija in Francija popolnoma sporazumeli.

Neuspah konference za carinsko premirje

Zeneva, 17. marca. AA. Konferenca za carinsko premirje se je ponesrečila. Nocoj so javili, da je protokol že pripravljen za podpis. Države se niso mogle sporazumeti v vprašanju datuma, ko bi stopila konvencija v veljavo. Vendar upajo, da bo prišlo v prihodnjih pogajanjih o tem vprašanju do sporazuma. Kakor je znano, je Nemčija ratificirala konvencijo, vendar zahteva, da jo ratificirata Anglija in Francija. Ker sta ti zahtevali razne izpremembe, je nastal v pogajanjih zastoj.

Delovna dolžnost za brezposelne na Danskem

Dansko, 17. marca. AA. Senat je sklenil izkoristiti dano pooblastilo in uvesti delovno dolžnost za brezposelne. Podeljevanje brezposelnih podpore in ostalih socialnih prejemkov bo odvisno od tega, da se brezposelni odzovejo odrejenemu delu. Delovni čas bo zaenkrat znašal samo 4 ure na dan.

Angleška razstava v Argentini

Buenos Aires, 17. marca. AA. Waleški princ, Jurij in predsednik argentinske republike Uriburu so otvorili veliko razstavo britske trgovine. Waleški princ je pri tej priliki govoril v radio.

Buenos Aires, 17. marca. AA. Bomba Pieretti je eksplodirala v tramvajem vozu med vožnjo. Pieretti je bil ubit. Eksplozija je povzročila ogromno razburjenje med občinstvom.

Gnusno početje inozemskega plačanca

Neznana oseba je posejala včeraj po beograjskih ulicah tri bombe, ki so eksplodirale - Eksplozije niso povzročile nikake materialne škode ne človeških žrtev - Zločinstvo je izšlo iz inozemstva - Smešne in blazne špekulacije s početkom gnusnega dejanja

Beograd, 17. marca. AA. Davi so bile od 4:45 do 5:20 tri manjše eksplozije, in sicer prva pred vhodom v nedokončano zgradbo prometnega ministrstva v Nemanjini ulici v bližini železniške postaje, kjer je bil majhen paket z eksplozivno snovjo postavljen v kup drobnega gradb. materiala.

Druga je bila kakih 200 m višje v isti ulici. Eksplozivni paket je bil postavljen pod zabojem za ulične smeti.

Tretja je bila kakih 200 m dalje na vogalu te ulice in Zrinjskega ulice.

Na nasprotni strani je postavljen zaboj za ulični gnoj. Pod njim so organi oblasti opazili sumljiv zavojček. Semkaj so bili takoj postavljeni javni čuvarji do prihoda strokovnjakov, da pregledajo paket. Malo zatem je prispel strokovnjak major Rekalov, ki je slišal pregledati vsebino paketa. Medtem je nastala eksplozija, ki ga je hudo ranila.

Tu so našli tudi cekar, s katerim so bile eksplozivne snovi prenesene.

Na osnovi dosedanje preiskave se domneva, da je dotična oseba prispela z vlakom z neke strani in da je nosil oboje z eksplozivnimi snovmi v cekarju, postavljala oboje na ulici v vrstnem redu, in sicer od Nemanjine ulice pa do vogala Zrinjskega ulice, dokler ni zadnjega paketa pustila s cekarjem vred. Iz vsega tega sledi, da so bili naklepi te osebe zgolj demonstrativnega značaja.

Materijalne škode ni, ker so bile eksplozivne snovi na odprti in širokih ulicah.

Beograd, 17. marca. o. Zločinska roka je gredoč od postaje do Zrinjskega ulice posejala 4 bombe. Posejala pa jih ni po naprej zamišljeni vrsti, temveč slučajno, kakor je ravno naneslo. Kakor se iz službenega komunikeja vidi, gre pri vsej tej stvari očitno za neko plačano osebo, ki je prišla z železnico iz tujine z nalogom, da s temi bombami izvrši atentate na določene objekte. Ta oseba je, pričakuje ngrade za svoj čin, smatrala, da je dovolj, če s svojimi bombami povzroči samo demonstracijo večjega ali manjšega obsega. Morebiti se je celo v zadnjem trenutku prestrašila pred svojo lastno namero in je zato spustila bombe na široki ulici, kjer bi v nobenem slučaju ne mogle napraviti posebno velike škode. Prav gotovo ta oseba ni mnogo razmišljala. Njej je bila pred očmi samo nagrada, ki ji je bila obljubljena, če porabi te bombe v teroristične namene.

Ta človek je tudi tako naredil. On je mislil, da je svoj nalog izvršil, in sedaj samo še čaka na obljubljene Judeževe groše. Seveda pa je še vprašanje, ali bodo tisti, ki so mu dali to nalogo, tudi zadovoljni z rezultatom njegove akcije. Oni so na vsak način hoteli imeti večji efekt, za katerega pa ta atentator, kakor se zdi, ni bil sposoben, ker se je v zadnjem trenutku, kakor smo že rekli, najbrže tudi sam prestrašil pred svojo zločinsko namero.

Po vsej logiki stvari in po kraju, kjer so bile bombe nastavljene in kjer so našli košaro, v kateri so bile bombe shranjene, preden jih je atentator iz nje pobral, se vidi, da je popolnoma izključeno, da bi ta zločin izviral od kakršnekoli domače skupine. Zločinstvo je izšlo iz inozemstva. Zločinec je takoj, ko je došel z železnico, pohitel, da izvrši svoj zločin.

Beograd je ostal popolnoma hladno-krven in se ni razburil, ni postal nervozen. Vsa stvar je bila tudi takoj službeno objavljena in nič se ni prikrilo. Materijalne škode ni bilo nobene. Tudi človeških žrtev ni bilo razen težko ranjenega majorja, ki je imel nalogo, da pregleda vsebino ene od bomb in je bil pri tem poslu najbrže premalo previden.

Razpoloženje beograjskega meščanstva kakor vsega ljudstva v državi se lahko označi kot ogorčenje proti zločincu, ki ga bodo prav gotovo prijeli in ki ga bo zadel zaslužena kazen. K temu ogorčenju se pridružuje obsodba vsakega takega ali podobnega čina. Naglašajo pa se tudi smešnost vsake misli, da bi se s takimi terorističnimi metodami mogel pripraviti današnji režim do tega, da krene s svoje poti, po kateri je dosedaj hodil, s poti sistematične konsolidacije države, s poti energičnega izvajanja integralne jugoslovanske politike kakor tudi s poti dela v smeri ozdravljenja gospodarske krize. Današnji režim se ne da omajati v teh svojih zdravih tendencah. S slučajem, kakor je ta slučaj z bombami, se doseže samo to, da široke mase ljudstva še bolj podpro vladu v njenih težkih in odgovornih poslih.

Uvedena je stroga preiskava. Prej ali kasneje pade zločinec v roke pravice. V naši prestolnici je ta slučaj seveda nenačuden in upamo, da ostane osamljen. Tisti, ki se krijejo za nesrečnim zločincem,

ne morejo imeti niti tega zadovoljstva, da bi videli pred seboj prestrašeno prestolnico. Nihče se ni prestrašil. Čustva prebivalstva so pokazala samo skrajno obsodbo tega gnusnega zločina. To naj imajo pred očmi spočetniki tega zločina, kadar bodo v tujem tisku raznašali razne vesti o zadnjem dogodku. Te laži so jim potrebne, da morejo dobiti od svojih naredbodajalcev potrebno nagrado. Objektivni svet pa se mora prepričati, da te bombe niso imele uspeha, ki so ga spočetniki zločina želeli. Vsa poslopja, pred katero so bile bombe vržene, so ostala nepoškodovana. Škoda je utrpela samo ena žrtev v osebi majorja Rekalova.

Država je močna. Ona je obračunala že z drugačnimi nasprotniki kakor so ti ljudje, ki po ulicah sejejo bombe.

Nj. Vel. kralj pri ranjenem majorju Rekalovu

Beograd, 17. maja. I. Ob priliki današnje bombne eksplozije v Nemanjini ulici je bil ranjen major Leonin Rekalov, rodom iz Kubanske na Kavkazu. Od dobljenih poškodb je major Rekalov izgubil mnogo krvi. Prepejali so ga v bolnico in zdravnik si izjavil, da bi ranjenec moral podleči tem ranam, če ne dobi krvi od kakega zdravega človeka. Ko je za to zvedel bolničar Ivan Tenderić, rodom iz vasi Kotar pri Zagrebu, se je ponudil, da da svojo kri, da bi s tem rešil ranjenega majorja Rekalova. Ta plemenita in požrtvovalna ponudba priprostega vojaka je bila sprejeta. Izvršila se je transfuzija krvi in ranjeni major Rekalov je dobil od Tenderića nad 800 gramov krvi. Stanje ranjenega majorja Rekalova je tudi še po transfuziji krvi zelo resno.

Nocoj ob 8. je Nj. Vel. kralj odšel v vojaško bolnico, da poseti ranjenega majorja Rekalova. Pri vходу v bolnico so Nj. Vel. kralja sprejeli upravnik bolnice dr. Nikolajević in drugo oboje. Nj. Vel. kralj je odšel v sobo, kjer leži ranjeni major, in ostal pri njem celih 20 minut ter se zanimal za njegovo stanje. Ta pažnja Nj. Vel. kralja je ranjenega Rekalova silno genila. Nj. Vel. kralj se je nato razgovarjal še s požrtvovalnim bolničarjem Tenderićem, pohvalil njegovo plemenito dejanje in ga nagradil. Nato se je Nj. Vel. kralj poslovil od prisotnih zdravnikov in zapustil bolnico.

Patriotizem naših delavskih kolonij v Belgiji

Obisk našega poslanika dr. Milojevića pri kolonijah - Navdušene manilestacije izseljencev za Nj. Vel. kralja in Jugoslavijo

Bruselj, 17. marca. AA. Jugoslovanski poslanik na belgijskem dvoru dr. Milojević je v spremstvu jugoslovanskega delegata za socialno politiko Kranjca obiskal naše delavske kolonije v provinci Limburg. Dr. Milojević je bil prirejen navdušen sprejem od slovanske delavske kolonije v Vichtelburgu, kjer je zaposlenih 700 naših delavcev. Sprejeli so poslanika v imenu svojega društva sv. Barbare. Predsednik društva Kumer je v živih besedah izrazil svojo zvestobo do naše države. Prav tako svečan sprejem je doživel poslanik v Vatrietu, kjer živi okoli tisoč slovenskih delavcev in imajo tam svoje jugoslovansko delavsko podporno društvo. Poslanika so sprejeli s svojo društveno zastavo. Predsednik društva Kavčić je pozdravil poslanika v imenu delavcev ter mu izrazil nemajno zvestobo do kralja in domovine. Najlepši sprejem pa je bil v Austenu, kjer šteje slovenska delavska kolonija 1500 članov. Tam sta dve naši društvi, eno Svete Barbare, zaščitnice rudarjev, ki mu je predsednik Kovačić, drugo pa je delavsko podporno društvo, ki ima za predsednika g. Polića. Poslanika dr. Milojevića in Kranjca so sprejeli v dvorani, ki je bila okrašena s sliko Nj. Vel. kralja Aleksandra ter belgijskimi in jugoslovanskimi zastavami. Oba predsednika sta zaprosila g. dr. Milojevića, naj bo tolmač čuvstev ne-

omajne zvestobe na najvišjem mestu do kralja, kraljevskega doma, kraljevske vladine in vse Jugoslavije.

Sprejema se je udeležilo do 600 naših rudarjev, ki so imeli prosto, z ženami in otroci. Po govorih obeh predsednikov in dr. Milojevića se je vršil koncertni del svečanosti. Delavci so zapeli državno himno, posebni delavski tamburaški zbor pa je sviral narodne pesmi.

Nato je poslanik Milojević obiskal še mesto Canesy na meji, kjer živi v velikem pomanjkanju okoli 50 naših državljanov.

Dansko - jugoslovansko trgovsko društvo

Beograd, 17. marca. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da je bilo v Koppenhagenu osnovano dansko-jugoslovansko trgovsko društvo, v katerem sta dva ugledna danska trgovca in en naš novinar in publicist. To društvo si je stavilo nalogo proučiti možnost ustanovitve trgovskih zvez med Dansko in Jugoslavijo. Dozdaj so te zveze bile samo teoretične, zdaj pa jih bo skušalo to društvo izvajati v praksi. Društvo se bo bavilo s kupovanjem jugoslovanskega blaga, ki ga bo skušalo plasirati na danskem, švedskem in norveškem tržišču. Razen tega bo društvo stremelo za tem, da bo dajalo čim boljše navodila našim izvoznikom o potrebah, običajih in zahtevah tamošnjega trga. Društvo bo skušalo do-

Dalmatincev, Slavoncev in Mačvancev.

Bruselj, 17. marca. AA. Prihodnjo nedeljo proslavi jugoslovanska delavska kolonija v Seraingu skupno z delegati za socialno politiko veliko svečanost posvetitve zastave svojega društva »Jedinstvo«. Pri tej priliki bo društvu predana slika Nj. Vel. kralja, in sicer v prisotnosti članov našega poslanštva, delegatov za socialno politiko, jugoslovanskih oficirjev, ki se mude v študijske svrhe v Belgiji, in vseh naših častnih konzulov v Belgiji ter zastopnikov državnih oblasti v Liègeu.

seči od liferantov, da se poslužijo vsi istega načina pakiranja in sortiranja blaga. Razen s kupovanjem blaga se bo bavilo društvo tudi s komisijskimi posli. Društvo bo skušalo priti v zvezo s čim večjim številom naših izvoznikov, da bo moglo odpremiti blago direktno skandinavskim tvežkam. Skušalo se bo arhivirati tudi kot zastopstvo izvoznikov tvežkam.

Italijanska vojna ladja zgorela

Berlin, 17. marca. AA. Listi poročajo, da je na italijanski lovski ladji proti podmornicam izbruhnil požar, ki je ladjo popolnoma uničil. Ladja se je nahajala v bližini Varggija. Dva mornarja sta zadobila hude opekline. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Najboljša propaganda

V »Qerschnittu« je napisal grof Hermann Keyserling, eden najboljših nemških poznavalcev zapada, zanimivo študijo o veljavi Nemčije v tujini. V tej svoji razpravi pravi, da je danes mnenje zapada o Nemčiji zelo visoko, da pa bo Nemčija mogla to dobro mnenje o sebi ohraniti le, če si bo znala pridobiti sloves konstruktivne države, ki je v korist evropski skupnosti. Samo če bo to dosegla, si bo sedanje dobro mnenje zaslužila in samo v tem slučaju bo to mnenje tudi obveljalo.

Primeroma ista naloga čaka tudi nas, le da je naša mnogo težja, ker moramo premagati še celo vrsto predsodkov, ki jih Nemcem ni več treba. Ti predsodki so v dostem še dedščina prejšnjih časov in baš zato, ker so že skoraj ukoreninjeni, tem težje premagljivi. Tako n. pr. je od nekdanje Evropa vajena, da vidi v vsaki balkanski državi deželo večnih nemirov. Včasih, ko so se vsako pomlad redno pričeli krvavi osvobodilni boji, ki so tolikrat privedli tudi do vojne, je bilo to mnenje še nekako upravičeno. Kljub temu pa strah še vedno, ker ne more evropsko javno mnenje še razumeti, da so se balkanski narodi samo zato borili za svobodo, da bi mogli v miru delati za napredek svoje dežele. Svoboda je bila pogoj mirnega življenja in zato so se hajduki, ki so se borili za svobodo svojega naroda, dejansko borili za mir.

Ali evropsko javno mnenje, ki že davno ni več preživljalo osvobodilnih bojev, te balkanske nujnosti boja za mir seveda ni razumelo. Tem bolj pa je znala to nerazumevanje izkoristiti vsaka nam nasprotna propaganda. Pri vsaki priliki in nepriliki je slikala naš narod kot oni narod, ki noče miru in ki samo išče povoda za novo vojno. Dolgo mi nismo razumeli nevarnosti, ki izvirajo iz te nam nasprotna propagande in naši listi so pisali o zunanjih problemih s tako zaviranimi rokavi, kakor da bi se res hoteli kar venomer pretepati. Premotila jih je svoboda tiska, pa so se sami opajali od visokih besed, čeprav so dobro vedeli, da so vse te besede neresne, ker je cel naš narod vedno miroljuben in nikdar ne zavojevale. Vsako preostro in prenavdušeno besedo pa je vedno zapisala nam nasprotna propaganda in tako so bili naši listi tisti, ki so dajali, čeprav nehoti, tuji propagandi največ snovi proti nam.

Polagoma pa se je tudi ta napaka naših listov odpravila in vedno večje je priznanje tujine, da so jugoslovanski listi ob vsakem napetem trenutku bili naravnost v gledno vzdržljivi in da niso dali nobenega povoda za kakršnekoli pritožbe. Vzgledu naših listov je sledila tudi jugoslovanska javnost in polagoma je vendar pričelo prodirati mnenje, da Jugoslavija zvesto čuva mir in da je eden najbolj zanesljivih stebrov miru. Z velikimi žrtvami in z velikanskim samozatajevanjem je morala Jugoslavija ustvariti sebi tako ugodno mnenje, a že danes vemo, da žrtve in samozatajevanje niso bila zaman.

Ne zadostuje pa, da nas tujina ceni kot miroljuben element, temveč ceniti nas mora tudi kot gradilen element. Vedno večji napredek Jugoslavije mora prepračati evropsko mnenje, da je vsa Evropa pridobila, ker je nastala Jugoslavija. Z zadoščenjem moremo konstatirati, da to mnenje v evropski javnosti tudi že prodira, le od našega dela pa je odvisno, da popolnoma prodre in da postane prav tako aksijom beseda o konstruktivnem delu Jugoslavije, kakor je bil nekoč aksijom krilatica o nemirnem Balkanu.

Kakor rečemo, smo že na poti, da tudi to dosežemo. Popolnoma pa bomo dosegli ta cilj, če bomo v nas prodirnejšo silo znali tako izrabiti, da bo vsa delovala in dala svoj popoln učinek. Kakor so nekdanji junaki hajduki s svojim nastopom dali raji pogum in dokazali za žrtvovanjem samega sebe, da je kljub sili turške države tu še nekdo, ki sodi in izvršuje sodbo nad okrutnimi turškimi uradniki, tako morajo pionirji jugoslovanske konsolidacije dokazati narodu, da so tu samo narodnim interesom služeči patrioti, ki budno pazijo nato, da vsakdo stori svojo dolžnost do domovine. Kakor je nekdanji družila ves narod neizprosna disciplina v skupnem boju za narodno osvobodjenje, tako mora zdaj enako močna disciplina družiti vse v delu za konsolidacijo Jugoslavije. Ta zavest discipline mora biti tako močna, da vsakdo kar avtomatično, brez vsakega pritiska izvršuje svojo narodno dolžnost.

Za vsako ceno mora biti naš cilj, da bo Jugoslavija naravnost slovela po svojem napredku. Zakaj to je najboljša propaganda, ki nam bo omogočila, da bomo dosegli vse svoje cilje.

Rim za likvidacijo vseh sporov s Francijo

Značilni komentarji fašistovskega tiska k odmevom Grandijevega govora v Franciji — Najvažnejša so finančna vprašanja — želje glede kompenzacij v kolonijah

Rim, 17. marca. n. Fašistovski tisk izraža nado, da je pomorski sporazum vzpostavil možnost, da se rešijo vsa sporna vprašanja med Francijo in Italijo. Fašistovski listi so zadovoljni, »da je del francoskega tiska pravilno ocenil Grandijevo izjavo, da vodi fašistovska Italija iskreno miroljubno politiko«. Zameril je Francozom le, da so izrazili željo, da bi Italija dala še kakšen nov dokaz svoje iskrenosti. »Giornale d'Italia« smatra, da so francoski uradni krogi in široka javnost prepričani, da je Italija že dokazala svojo dobro voljo, ker je pristala na pomorski sporazum in se izkazala pripravljenost, da na koncilijanten način uredi vsa sporna vprašanja s Francijo. »Tribuna« pa naglašja, da bodo mlade in zdrave sile Rima prenovile Evropo. Vsi morajo vedeti in predvsem sosedi preko Alp, da se misli, ki čaka latinske narode, nihče ne bo mogel protiviti in jo preprečiti.

V svojih poročilih iz Pariza in Londona trdi fašistovski listi, da je atmosfera v pariških in londonskih uradnih krogih zelo povoljna za ureditev vseh spornih vprašanj. Tako baje po teh poročilih namerava Henderson na prijateljski način posredovati na prizadetih mestih, da se vsa ta sporna vprašanja rešijo tako, da bo končno odstranjena napetost, ki je izživala vznemirjenje in bi mogla spraviti Evropo v novo svetovno vojno. Grandi in Briand se bosta pogajala za definitivno likvidacijo teh vprašanj. Italijanski senator De Michelis, ki se že nekaj dni z nekaterimi spremljevalci mudi v Parizu, bo v kratkem zaključil razgovore o nekaterih važnih gospodarskih in finančnih vprašanjih. Poslanik Beaumarchais bo prav tako v Rimu skoraj dokončal svoje razgovore z zastopniki italijanske vlade o raznih političnih vprašanjih.

Pariški »Excelsior« pa prinaša vest, da

se Beaumarchaisova pogajanja nanašajo pred vsem na vprašanje kolonistov in mejo med Tripolisom in Tunisom ter končno še nekaterih izprememb trgovinske in pomorske pogodbe. V prvi vrsti nameravajo doseči znižanje carin za izvoz italijanskih poljedelskih pridelkov v Francijo, nadalje olajšanja, ki naj jih Francija dovoli Italiji, da najame posejilo na francoskem denarnem tržišču. Končno se pogajajo tudi o novi porazdelitvi mandatov. Razgovori se po mnenju italijanskih listov vsakega pričenjajo ob najboljših razmerah, vendar to še ne pomeni, da je rešitev posameznih vprašanj lahka in enostavna.

Za Italijo so v vsakem slučaju najvažnejša vprašanja finančnega značaja. Italija pa bo glede ureditve odnosov s severnoafriških kolonijah zahtevala od Francije kompenzacijo. V Tunisu je položaj italijanskih priseljencev še pred vojno urejevala konvencija iz leta 1896. Ta konvencija pa je prenehala veljati leta 1921. Tuji državljani v Tunisu so avtomatično postali francoski državljani. Z Anglijo je Francija uredila to vprašanje z novo konv. iz leta 1923. Po tej konvenciji smejo britanski državljani zahtevati, da se jim prizna angleško državljanstvo. Če svojega državljanstva ne branijo, postanejo kljub temu francoski državljani. Bržkone se bo sedaj na sličen način uredil tudi položaj italijanskih priseljencev v Tunisu.

Budimpešta, 17. marca. n. V Budimpešti je prispel danes Artur Matizatti, član fašistovskega direktorija in tajnik italijanske akademije znanosti. Nocoj je predaval o razvoju italijanske književnosti. O madjarsko-italijanskem prijateljstvu je izjavil, da je zelo intenzivno tudi sedaj, ko je Italija sklenila sporazum s Francijo. Italijanskega prijateljstva napram Madjarski italijansko-francoski spor sploh ne more spremeniti.

Po zadnjem političnem umoru v Nemčiji

Morilci so se hoteli polastiti aktovke poslanca Henninga — Vlada pripravlja prepoved vseh narodno-socialističnih napadalnih oddelkov

Hamburg, 17. marca. d. Pri umoru komunističnega mestnega svetnika Henninga soudeleženi Hoeckmeyer je pri današnjem zaslišanju izjavil, da je od soaretiranega Jansena med vožnjo v avtobusu dobil nalog, naj pripravi šoferja, da ustavi. To je storil s pištolo, ki jo je nastavljal nanj. Imel je namen dobiti aktovko Henningovo, v kateri je mislil, da se nahaja važen političen material.

Hamburško okrožno vodstvo narodno-socialistične stranke je objavilo včeraj, da je ono samo naznanilo policiji imena morilcev. Glede na to pa danes ugotavlja policija, da so ji bili morilci znani že več ur, preden jo je poklicalo narodno-socialistično okrožno vodstvo.

Berlin, 17. marca. d. Državni kancelar dr. Brüning je danes v državnem zboru sprejel socialno-demokratske voditelje, da

se z njimi porazgovori o bližnjih političnih odločitvah in med drugim tudi o socialno-demokratskih željah glede davkov. Ti razgovori se bodo jutri nadaljevali. Hkrati so se pri državnem notranjem ministru dr. Wirthu vršile konference o ukrepih proti narodnim socializmom, ki so postali potrebni zaradi umora v Hamburgu. Sedaj se pripravljajo krajevna prepoved vseh narodno-socialističnih shodov in prepoved napadalnih čet v Hamburgu. Razen tega pa se pripravljajo tudi ukrepi, ki bodo enaki splošni prepovedi vseh narodno-socialističnih napadalnih oddelkov v vsej Nemčiji. Odločitev bo padla v kratkem.

Hamburg, 17. marca. AA. V zvezi z umorom komunističnega mestnega zastopnika Henninga je hamburški senat prepovedal nadaljno izhajanje tako komunističnih kakor nacijsko-socialističnih listov.

Strahovita nesreča na morju

Dinamit se je vnel in razklal ladjo — Dvajset oseb ubitih

St. John (Nova Fundlandija), 17. marca. AA. Osem milj vzhodno od otoka Horseisland je zletela v zrak 50 let stara ladja »Viking«, s katero so lovili tjalne. Na ladji je bilo 150 moč posadke in več filmskih fotografov. Poročajo, da je bilo ubitih 22 oseb. Preživeli skušajo po ledenih ploščah priti na obalo. Nekaterim se je to že posrečilo. Položaj drugih je zelo nevaren, ker veje siven veter. Na ladji je bil tudi filmski ravnatelj Varick Rissel, ki je hotel posneti nevarno življenje lovcev tjalnov.

Radiotelegrafist na otoku Horseisland pravi, da je dobro videl eksplozije in preostale, ki so taval po ledenih ploščah. Na kraj nesreče je odplul vladni parnik »Sagana« s strežnicami in zdravniki.

Komunisti hoteli razbiti Gandhijevo zborovanje

Preprečena demonstracija indijske zveze »Rdeče zastave« — Nove izjave angleških konservativcev o indijskem vprašanju

Bombaj, 17. marca. AA. Na neko zborovanje, kjer je imel govoriti Gandhi, je udrila skupina pristavev zveze »Rdeče zastave«, snela zastavo indijskega kongresa in razobesila rdečo zastavo. Prostopoljem kongresa se je končno vendarle posrečilo, da so pregnali nemirneže in razvesili zopet zastavo kongresa. Gandhi je v svojem govoru izjavil, da bo indijski kongres pozval svoje zastopnike na indijski konferenci, naj ne sprejmejo nobenega osnutka indijske ustave, ki ne bi zajamčile neodvisnosti Indije.

Chittagong, 17. marca. AA. V vasi Barama je bil včeraj obstreljen uradni kriminalnega urada Sasanka Bhattacharjee. Prenesli so ga v bolnico. Njegovo stanje je zelo resno.

London, 17. marca. AA. Snoči je govoril konservativni poslanec Samuel Hoare o indijskem vprašanju. Rekel je, da želi konservativna stranka srečno in mirno Indijo. Edina pot, da se reši indijski problem, je, da se nadomesti sedanji indijski vladni sistem z vseindijsko zvezo, ki bi zajamčila izpolnitev obveznosti do britskega imperija po duhu in po črki.

Na prihodnji indijski konferenci bo konservativna stranka odločno zahtevala, naj Indija poda vsa jamstva. Konservativna stranka meni, da bi se pred indijsko konferenco moralo ugotoviti, koliko princev bi stopilo v indijsko zvezo in kdaj. Končno bi morala vlada gledati na to, da se ne bi tekom pogajanj izvajal pritisk na muslimane.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 17. marca. AA. Danes od 17. do 19.20 se je vršila pod predsedništvom predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve Petra Živkovića seja ministrskega sveta, na kateri se je začela razprava o proračunu za leto 1931/32.

Imenovanja banskih pomočnikov

Beograd, 17. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev so nastavljeni:

Za pomočnika bana Dunavske banovine v I-2 Dragomir Todorović, pomočnik bana Vardarske banovine, v isti skupini in kategoriji;

Za pomočnika ministra notranjih zadev v I-2 Predrag Lukić, okrožni inspektor v Beogradu v pokoji;

Za pomočnika bana Vardarske banovine v I-2 Ignac Krstojević, načelnik upravnega oddelka Dunavske banovine v 3a-I.

Za načelnika upravnega oddelka banske uprave Dunavske banovine v 3a-I dr. Dušan Petrović, okrožni inspektor v Somboru, iste skupine in kategorije — vsi po potrebi službe.

Beograd, 17. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev je vpokojen M. Nikolić, pomočnik bana Dunavske banovine v I-2.

Imenovanja

Beograd, 17. marca. AA. S sklepom ministra za socialno politiko in narodno zdravje je postavljena za sestro pomočnico v šoli Doma narodnega zdravja v Celju v II/5 Marica Kurent, sestra pomočnica na Sušaku, po potrebi službe.

Beograd, 17. marca. I. Z ukazom Nj. Vel. kralja so bili na predlog ministra za vojsko in mornarico postavljeni: za sanitetnega poročnika dr. Stanko Jereb in dr. Janez Gantar, a za lekarniškega pomočnika Emil Sturm.

Premestitve

Beograd, 17. marca. AA. S sklepom ministra za promet je v soglasju s predsednikom ministrskega sveta premeščen po potrebi službe Vladko Potnik, šef postaje Sečan v prometni oddelku železniške direkcije v Ljubljani.

Oprostitev taks

Beograd, 17. marca. AA. S sklepom finančnega ministra je oproščena plačevanja taks po I. taksnih tarif organizacija električnih in strojnih tehnikov za vse vloge in prošnje, ki jih društvo predloži oblastem, razen v civilnih pravdah.

Uredba o davku na poslovni promet

Beograd, 17. marca. AA. Finančni minister je v sporazumu z ministri za trgovino, za gozdoje in za kmetijstvo ter s prometnim ministrom izdal uredbo o skupnem davku na poslovni promet.

Položaj v poplavljenih krajih

Brod, 17. marca. k. Voda še vedno raste. Tudi pritoki Save so narasli. Danes je bila Sava 766 cm visoka. Ljudje so na vse mogoče načine trudili, da bi zgradili varnostne nasipe in tako zajezili vodo. V tem pa se poplava širi in pod vodo ginejo vedno novi kompleksi zemlje. Posebno prebivalstvo v vzhodnem delu Bosanskega Broda je zaradi vode v velikih skrbih. Voda je že udrila v nekatere hiše. Nasipa še ni podrla, a izpodjedla ga je že deloma. Bosanski Brod je popolnoma obdan od vode, edino železniška proga in glavna cesta ga še vezeta z ostalim svetom. Mestoma je Sava le še 10 do 15 cm nižja od obrežja.

Stara Gradiška je razen kaznišnice vsa pod vodo. Položaj postaja od trenutka do trenutka težji. Mnogo vasi je že docela ločenih od ostalega sveta.

Banja Luka, 17. marca. k. Ker sneg naglo kopni in prevladuje v poslednjih dneh deževno vreme, so narasle vse bližnje reke in potoki. Čim je ban Milosavljević zvedel za alarmantne vesti o bližajoči se pogubi, je takoj poslal v ogrožene kraje načelnika oddelka Ljubislavljevića, v Bosanski Brod pa Begića.

Sremska Mitrovica, 17. marca. k. Poplava zavzema vedno večji razmah. Čeprav voda še ni dosegla višine, kakor jo je leta 1924, je že sedaj povzročila ogromno škodo. Višina vode znaša danes 673 cm, pred sedmimi leti pa je znašala 708. Ljudje občujejo med seboj s čolni.

V Rači je voda narasla za 4 cm. Vse bolj pa se je dvignila v Zupanju, Brčkem in Slavonskem Samcu. Danes pričakujejo nov naval voda. V Zupanju je voda narasla za 35 cm in dosegla višino 900 cm, v Slavonskem Samcu 696, v Brčkem pa 694.

Milijon litrov sovjetskega vina na Reki

Sušak, 17. marca. k. Veliko senzacija je tu vzbudila vest, da pride v kratkem na Reko ruski parnik »Zemlja«, ki bo na reki izkrcal milijon litrov vina s Krima. Vino bodo prodajali po 90 para liter. Gradacija vina znaša od 10 do 14 odstotkov. V najkrajšem času bosta temu parniku sledila še dva Lloydova parnika s 800.000 litri vina. Prodaja tega vina je organiziral zastopnik sovjetske vlade Kolumič, ki je n. pr. v Nemčijo prodal že 3.000.000 litrov ruskega vina.

V zraku so ji zmrznile noge

Newyork, 17. marca. AA. Ameriška letalka Frankle Renner je pristala na letališču Akrom. Pospela se je 9000 m visoko. Po pristanku je imela zmrznjene noge.

Požar uničil največjo cerkev

London, 17. marca. AA. V Belfastu je požar popolnoma uničil cerkev sv. Donegala. Bila je največja cerkvena zgradba Irske.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 17. marca. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Zjutraj hud mraz, čez dan solčno.

Jakopičev večer v Celju

Jakopič o Veselu, Groharju, Strnenu, Jami, Žmitku in Bernekerju

Celje, 17. marca.

Včeraj dopoldan ob 10. je prispel slikar gospod Rihard Jakopič v Celje. Spremljal ga je slikar g. Inchiostri. Na kolodvoru so ga pričakali zdravnik g. dr. Stane Vrhovec, umetnostni konservator g. Marjan Marolt, prosvetni tajnik gospod Ivo Peršuh ter člani Katoliškega prosvetnega društva. G. Jakopič je takoj odšel v Ljudski dom, da si ogleda ilustrativno razstavo slik. Na razstavi so samo slike, ki so last Celjanov. Poleg Jakopičevih slik so razstavljene slike Groharja, Jame, Klemenčiča, Kobilice, Smrekarja, Sternena, Tratnika, Vavpotiča, Vesela, Zupana ter kiparska dela Dolinarja in Napotnika. G. Jakopič se je zelo laskavo izrazil o razstavi ter se čudil, da premore Celje toliko originalnih slik. Popoldan si je g. Jakopič v spremstvu g. Marolta ogledal celjske umetnostne spomenike tako predvsem celjski strop v grofiji, cerkve in drugo.

Zvečer se je v razprodanj dvorani Ljudskega doma vršil Jakopičev večer. Uvodno besedo je govoril g. Marolt, nakar je g. mgr. Fedor Gradišnik dovršeno čital Cankarjevo poročilo o razstavi slik pri Miethkeju na Dunaju. Ravnatelj Glasbene matice g. Karol Sancin je nato izvajal na gosli tri skladbe, spremljala ga je na klavirju njegova soproga ga. Mirca Sancinova. G. Sancin je podal Bachovo sonato, Provaniznik Valse triste ter D'Ambrosiojevo serenado s tako dovršenostjo in umetniškim občutkom, da se aplavz dolgo ni hotel početi.

Končno pa je stopil, burno pozdravljen od občinstva, g. Jakopič sam na oder. Da spregovori osebni in o svojih tovariših. Omenil je, da nastopi tokrat prvi kot predavatelj.

Jakopičev predavanje:

Kadar zapoje večerni zvonovi in lega mrak na utrjeno življenje, tedaj se ozre človek nazaj v življenja dan, da premeri svojo pot od začetka do kraja, da se še enkrat v duhu razveseli srečnih trenutkov in prenehanja in upanja, da se spominja svojih tovarišev, ki so ga spremljali na njegovi življenjski poti, da pretehta svoje in njihovo delo — koliko so obetali, koliko so dali — da skuša popraviti v zadnjem trenutku še, kar je zagrešil, in da napravi obratun čez svoje življenje.

Tako je pričel g. Jakopič svoje zanimivo in in od Celjanov težko pričakovano predavanje v Ljudskem domu, na katerega je pohlata skoro vsa celjska elita. Celjani so se na Jakopičev predavanje dostojno pripravili. Priredili so razstavo Jakopičevih del, ki se last Celjanov, obenem so pa poskrbeli, da je govoril za uvod umetnostni zgodovinar g. Marjan Marolt in da je recitiral mag. phar. Fedor Gradišnik Ivana Cankarja poročilo o razstavi Jakopičeve skupine pri Miethkeju. Večer so še izpolnile glasbene točke virtuozu rav. Karla Sancina na gosli ob spremljevanju na klavirju njegove žene Mirce. Bil je zares lep, intimen umetniški večer, ki bo nedvomno zapustil v srcu Celjanov in Celjanov najlepše spomine.

G. Jakopič je govoril o človeku, o tem zagonetnem bitju, ki je samemu sebi skrivnost. Ustvarja si svoje življenje, svoj svet, ker okoli njega je vse v neredu. Ljudje tavajo v temi drug drugemu napoti, drug drugemu nevoščljivi. Z lažjo v besedah in kretnjah si hlinijo prijateljstvo, v srcih pa nosijo sovraštvo. — Samoten se ozira človek naokrog. Tedaj zagleda dolge procesije živih bitij, ki se gnetejo v divjih pogibih mimo njega vsi proti eni točki — in ko strmi v pisano gnečo življenja, začuti, da ni sam. Tovariši prihajajo — solze žalostnih mu kapljajo v dušo. Te so mu tovariši. Smeh prešernih, jok zavreženih, veselje drugih, trpljenje drugih so mu tovariši. Z njimi in spremiljan ob lastnih skrbih in nadlog bo šel naprej svojo pot, dokler ne zatone dan in se izmučen in utrjen ne zgrudi v božje naročje.

G. Jakopič je govoril o razmerah v domovini, ko se je odločil, da odpotuje v inozemstvo in se vrne, ko dozori. Poudarjal je, da se mora ometiti na najmarkantnejše dogodke, ki so bistveno vplivali na razvoj slovenske umetnosti, ter na opis tistih svojih tovarišev, s katerimi je gradil to, kar imenujemo danes slovensko umetnost. Da izkažemo spoštovanje starosti in čast velikemu umetniku, vam predstavim najprvo Ferda Vesela. (Predavanje se je vršilo s skioptičnimi slikami.)

Glejte ga! Imenitna figura, kaj ne? Neukrotljiva sila, podjeten za vse! Star je kakor zemlja, pa življenske težave in nadloge ga niso mogle ugonobiti. Žilav in delaven je ostal kakor

kadaj prej. Čudovit značaj! Vse človeške lastnosti se družijo in tepejo v njem: od nebrzdane divjosti do najrahlejšje nežnosti. Za svojo umetnost pa si izbira — kakor po nekem višjem ukazu — svoje najlepše lastnosti. Tujina ga je spoznala, lastni narod pa ga ni spoznal. Samotno živi svoje čudaško življenje, odmaknjen od sodobnega vrvenja.

To je Hejblarjev Janez, slikar Ivan Grohar! Korenjaški gorenjski fant! Dolgo ga že krije črna zemlja. Domovina, ki jo je ljubil iz dna srca, ni imela kruha, ne ljubezni in ne usmiljenja zanj. Ponižan, osramočen in zapuščen se je zrušil, izmučen od prevelikih bridkosti. Otrok je bil — presrečen v sreči, potr v nesreči. Zemlja, ki ga je rodila, je dajala moč njegovi umetnosti. Kakor pesmi so njegove podobe, zaljubljene pesmi, poklonjene domovini. To je Matej Strnen, vam Celjanom gotovo dobro znan, saj je pred kratkim restavriral slike v dvorani grofije. Umetnik velikih zmognosti in okusa. Njegova umetnost temelji v bistvu na realnem gledanju in na izrazito slikarskem prikazovanju življenjskih pojavov. S prevdarmom, upoštevajoč lepoto materiala in tehnike ter ogibajoč se malenkostnih podrobnosti ustvarja z njemu lastno vervo umotvoro velike slikarske lepote.

Oni resni, strogi gospod tamle je Matija Jama, slikar-poet in mislec. Iskren je in vester! Z odprto dušo in odprtim očesom gleda v bajno lepoto življenja in z vztrajnostjo in udanostjo ustvarja v svojih slikah novo lepoto. Ne motijo ga v delu fizične težave ne napore ne slabo vreme ne mraz. Z neupogljivo voljo ustvarja, ker je človeku tako ukazano, da služi v potu svoje glave obraza svoj vsakdanji kruh in ker ve, da njegovo delo ni namenjeno le za ta minljivi svet, ampak da bo rodilo plemenitejši sadove.

Predstavljam vam še najmlajšega slikarja med nami — Petra Žmitka — pa brez podober! Skril se je pred pogledom javnosti in njegova želja je, da ga ne pokažem. Ker je bil v dolgih letih našega skupnega umetniškega prizadevanja zvest tovariš in je pri vseh naših prireditvah vedno z verno sodeloval, mislim, da storim prav, če sledim njegovi volji.

G. Jakopič je omenil še slikarico go. Rožo Strnen-Kleinovo, ženo slikarja Strnena, Luizo Janovo van Raders, ženo slikarja Jame in kiparja Frana Bernekerja. O Bernekerju je dejal, da je mehka, umetniška duša, polna občutja, premehka za današnji materialistični svet. Tih in skromen je in potrpežljivo nosi breme, ki ga morajo nositi vsi slovenski umetniki. S težko roko in udanim srcem boža in gladi trdo skalo. Kakor okamenela sanje so njegovi umotvori. Domovina nima dela zanj. Po dolgih letih ponižanja in razočaranja se je rešil v šolsko službo.

G. Jakopič je še veliko govoril, a Celjani bi ga še naprej in naprej poslušali.

Nastopno predavanje docenta dr. J. Jurkoviča

Včeraj ob enajstih dopoldne je imel docent dr. J. Jurkovič svoje nastopno predavanje in sicer o »Demokratizaciji uprave«. Pred predavanjem ga je predstavil številnim poslušalcem dekan juridicne fakultete profesor dr. Janko Polec. Omenil je, kako novemu docentu ni bilo dano, da bi takoj po dohodu gimnazije nadaljeval visokošolske študije, temveč je moral stopiti v službo, in sicer, najprej je služboval pri deželni odboru, ko pa se je ustanovila ljubljanska univerza, je postal tajnik tehnične fakultete. Še pred vojno, zlasti pa po vojni se je živo udeleževal v časnikarstvu in njegovi članki so zbujaali splošno zanimanje in pozornost. Zlasti pa se je tudi boril v svojih člankih za napredek ljubljanske univerze, na kateri je tudi dovršil svoje študije. Na podlagi svojega temeljitega študija je na zadnje dosegel tudi najvišje priznanje in postal njen docent. V nadi in prepričanju, da bo sedaj še z večjim uspehom deloval za napredek ljubljanske univerze, je pozdravil gospod dekan v imenu vsega profesorstva zbora fakultete novega docenta ter mu želel na uspehu. Nato je predaval docent dr. Jurkovič o demokratizaciji uprave in od vseh strani osvetlil ta silno aktualen akt, a tudi delikaten problem. Velezanimivo in izčrpano predavanje bomo objavili v celoti. Po predavanju so profesorji fakultete in znanec predavatelju iskreno čestitali novemu docentu k njegovemu popolnemu uspehu.

Prva redna glavna skupščina Saveza SKJ

Glasom sklepa saveznega izvršilnega odbora z dne 22. februarja t. l. in v smislu pravilnika je sklicana za nedeljo 29. marca t. l. prva redna glavna skupščina v Beogradu, v veliki dvorani razredne loterije, Knežinje Ljubice ulica, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročila saveznih funkcionarjev: a) namestnika staroste, b) tajnika, c) načelnika in načelnice, d) predsednika prosvetnega odbora, d) ekonoma, e) blagajnika, f) statističarja, g) predsednika organizacijskega odbora, h) predsednika poškodbenega fonda, i) predsednika manjšinskega odbora, j) urednika sokolskih listov Saveza SKJ. 2. Predlogi uprave Saveza SKJ »Pota in cilji«. 3. Določitev dohodkov društva Saveza SKJ. 4. Nujni predlogi. 5. Predlog o vsesokolskem zletu in saveznih zletih. 6. Poročilo nadzornega odbora.

Začetek skupščine je ob 10. dopoldne. Verifikacija delegatov bo od 9. do 9.45 v isti dvorani. Zaupni sestanek v soboto 28. marca t. l. ob 20. istotam.

Po členu 4. poslovnika glavne skupščine, ako ne bo na zboru ob določenem času prisotnih zadostno število delegatov, se bo vršila glavna skupščina eno uro kasneje z istim dnevnim redom ob vsaki udeležbi in se bo o vsem sklepal brez ozira na prisotno število delegatov, —

Kristus in Brama

V petek 13. t. m. je predaval univ. prof. dr. Lamb. Ehrlich o temi »Kristus in Brama«. — Predavanje je bilo zelo zanimivo. Poslušalec je bilo več kot navadno. Naj povzamem glavne misli tega predavanja.

Najprej je predavatelj podal etnološko sliko Indije. Velika je Indija kot Evropa brez Rusije. Na severu prevladujejo Hinduji, ki jih je približno 200 milijonov, Dravidov je 57 milijonov, Indija ima 150 jezikov.

V Indiji prevladujejo v glavnem dve verstvi. To so Hinduji (200 milj.) in Mohamedanci (70 milj.).

Indija je konglomerat raznovrstnih kultur. Tu se stikajo totemistična, poljedelska in nomadska kultura. Glavne znake teh kultur dobimo v indijskih verah.

Glavni element totemistične kulture je socialna razdelitev ljudi v male skupine, po nacinu živalske razdelbe. Pri njih prevladuje telesna kultura. Nomadska kultura se pojavlja povsod glede verstva z jasno orisanim nebežnim božanstvom. Ariji so osvojevalno plemo, ki se je sčasoma pomešala z Dravidi. Zdi se, da ima to plemo največ zmisla za kulturo, kajti postavilo si je spomenike v starih knjigah »Vedas« imenovanih. Poglobljajo se v versko spekulacijo in gojijo institucije. — Iz vseh teh zmesi je nastala hindujska vera.

Tri glavna božanstva pozna ta vera: Višnu, hrantelj, Brama, stvaritelj in šiva, rušitelj. To so predstavniki teh treh kultur. Drugi bogovi, ki so starejši od teh, so element nomadskih narodov (Varuna).

V »Rigvedu« je glavni bog Višnu. Bog Brama pomeni prabit, pa je produkt filozofskega razglabljanja. Bramani so trdili da je duša identična z Bramo. Zato je potrebna poglobitev vase. Odtegniti se je treba svetu z vsem užikom, doseči ekstazo in po njej priti v nirvano.

Filozofija ekstaze so Hinduji prevzeli od arijske poljedelske kulture.

Šiva je prastaro božanstvo, toda prevzeto od predarijske kulture. Poleg njega je še boginja Šakti, njegova žena, ki nastopa tudi pod imenom Kali. Temu kultu se udajajo predvsem nižje kaste.

Poleg bogov pa so še druga božanstva v naravi, kakor: naračarka, krava, Himalaja in dr. Tudi kult prednikov je doma v Indiji. Narava pa je polna zločedov, kakor je bolezen. Značilno je, da so vsi ti zločedi ženskega spola.

Hinduji verujejo v prerajanje in preseljevanje duš. Človek je obsojen na tisoč prerajenj. To je tudi prišlo iz poljedelske kulture. Ideja o preseljevanju in prerajanju duš je nastala iz opazovanja lune. Kakor se luna vedno preraja in menjava, tako se preraja in menjava tudi človek.

Kasta je bila sprva socialna ustanova, da bi se Ariji ne pomešali s temnopoltimi Dravidi. Pozneje pa je pri kasti stopil v ospredje verski vidik. Kasta ima veliki političen pomen, ker je ohranila družino avtonomno in obvarovala ljudi pred nasiljem države.

Kontrast med hindujsko vero in med katolištvom je velikanski.

Hinduizem je tvorba pronicujočega duha in nima razodetja kot ga ima katoliška cerkev. Bogoslužje je pri katolikih obvezno in urejeno, za vse vernike velja isti kult. Hinduizem pa tega nima. V hinduizmu je nevezanost in ni cerkvene oblasti. O absolutni veljavi resnic ni govora. Pojem o enkratnem ustvarjenju sveta je Hinduju tuj. Hinduizem je panteizem. Uso da Hinduja ni nikdar rešena. Vedno znova se rodi in preseljuje.

Spreobrnjenje Hinduja je silno težavno. On je prepričan, da je religija usojena in jo doživlja po intuiciji.

Vendar pa hinduizmu preti razkroj. Prihajajo vplivi iz Evrope, mladina je brezverska, industrija in šolstvo napreduje in z njima prihaja materializem, ki je v diametralnem nasprotju z indijskim verstvom.

Prispevki za bratovske skladnice povišani

Na osnovi čl. 2 in 3, točka 12 zakona o uredbi Vrhovne državne uprave od 31. marca 1929. čl. 1 uredbi o organizaciji rudarske stroke od 27. junija 1921 in čl. 135 pravil bratovske skladnice za zavarovanje delavcev in osebja na rudarskih podjetjih v kraljevini Jugoslaviji od 1. decembra 1924 je izdal g. minister za šume in rudnike naslednje

rešenje:

»V svrhu začasne sanacije pokojninske blagajne Glavne bratovske skladnice v Ljubljani se v čl. 102 pravila bratovske skladnice v mesajah od 3—8% predvideni in z rešenjem g. ministra za šume in rudnike RBr. 11.464 z dne 6. decembra 1927 od 5% na 7% od delavske kategorijske mezde povišani prispevki za pokojninsko blagajno povišajo:

1. Za kraljevo bratovsko skladnico Celje, Jesenice, Krmelj, Ljubljana — 8%, kar zneso 307.100 Din;

2. Za kraljevo bratovsko skladnico Štore — 9%, kar zneso 54.100 Din;

3. kraljevo bratovsko skladnico Hrastnik, Kočevje, Laško, Rajhenburg, Trbovlje, Zagorje — 10-2, kar zneso 2.547.100 Din;

4. za kraljevo bratovsko skladnico Velenje — 10-8%, kar zneso 481.400 Din;

5. za kraljevo bratovsko skladnico Lašje-Mežica, Ravne — 12%, kar zneso 742.800 Din, skupaj 4.132.500 Din.

Ta sprememba pravil bratovske skladnice za zavarovanje delavcev in osebja na rudarskih podjetjih v kraljevini Jugoslaviji z dne 1. decembra 1924 velja od 1. marca 1931. in se razglasi v »Službenih novinah«.

O tem se obvestijo Glavna bratovska skladnica v Ljubljani in vse kraljeve bratovske skladnice podrejenega okoliša z naročilom, da pričnejo pobirati povišane prispevke s 1. marcem 1931.

Čitalnica - Zvon - Sokol

Poljane, v marcu.

Naša Čitalnica ni še bogisigavdi kako stara. Ustanovljena je bila šele po prevratu leta 1919 po poartvovalnih redoljubih, po priseljenih vednih uradnikih, ki so bili tudi povečini vse čas njeni voditelji. Vendar je v tej kratki dobi napravila mnogo. V njej se niso shajali in izobraževali samo Slovenci, ampak je našla v tem času spoštovanje in odziv tudi pri nasprotnikih in zaslepljenih, da so začeli naš narod ceniti in spoštovati. S pomočjo knjižnice, raznih gledaliških prireditvev, predavanj, poveskega zbora in orkestra, zabav itd., je tiho in vztrajno vzbujala nacionalna zavest.

Po ustanovitvi državnega Sokola je bila tudi Čitalnica med prvimi, ki je pripravila pot današnjemu Sokolu. (Prej je bilo to radi strankarskih bojov nemogoče.) Privredila je skratka ljudstvo do nekega cilja.

Istotako je vršilo svoje kulturno poslanstvo naše društvo Zvon. Tudi ono je vzgajalo ljudstvo v narodnostnem duhu.

Po ustanovitvi Sokola, ki prav zadovoljivo deluje, pa se nam zdita danes obe zgoraj omenjeni društvi odveč. Ne le, da sta že v naprej določeni v življenje, ampak tudi pametna misel, da je škoda, če se cepijo sile in denar, ju mora privedi do sklepa, da se razideta z vso imovino in inventarjem v prid skupnosti — v prid Sokola. Saj je javna tajnost, da delujejo pri vseh treh društvih skoro isti funkcionarji.

I. K.

Quida:

Farnmor

Roman

25

Farnmor se je naslonil na stolico; s težavo se je zatajeval.

»To je lepo od njih, da tako o meni govorijo. Če mi katerega imenuješ, tedaj se bom dolgojezičnemu na drug način zahvalil.«

»Bolje je, če ne daš povoda za njihovo klepetanje.«

»Povoda? Ne razumem te.«

»Dobro me razumeš,« je rekel Erroll nestrpno. Slepec mora videti, kako te ta prevejana koketka z vsakim dnem bolj zasužnjuje. In vendar ni v vsem življenju nikogar ljubila razen same sebe. In to se je moralo tebi zgoditi, ki si vedno tako hladno in prezirljivo govoril o hlapčevanju ženski. Vem, da se s svojimi besedami spuščam na nevarno pot, toda jaz te imam tako rad, da se ne strašim niti tvoje jeze, zato ti odkrito to pravim: Kje je tvoj ponos, Cecil, da se daš vleči za nos po taki nečimerni ženski?«

Umolknil je sredi svojega ostrega govora in pogledal grajskega gospodarja, ki ga je mirno poslušal. Toda ta mir je bil nevaren, kakor je nevaren tanki led, ki se je napravil nad žgočim plamenom lave. Farnmor je za-

tajil izbruh nevihte, ki je v njem besnela.

»Oprostite, Erroll,« je rekel počasi in z nekim obotavljanjem, medtem ko se je visoko vzklonil: »Ne bom daval na tehniko tvojih besed, ker se sklicuješ na najino prijateljstvo; toda opozarjam te, da se ne sme prijateljstvo preveč poudarjati, ako naj bo trajno. Sices pa se ti vloga pravnega sodnika slabo podaja. V naših krogih je nekaj navadnega, če moški dvori poročenim ženam, zato je neumnost, če se tvoja čednostna prav zgraža. Vsekakor te prosim, da prenehaš s svojo pridigo.« Kar tiče lady Vavasourjeve,« je nadaljeval, »ti povem, da je moja gostja in ne bom trpel, da jo v moji hiši obrekujejo. Gorje onemu, ki bi se drznil vpričo mene kaj takega!« Nato je pozvonil po Diaza, in ko je sluga vstopil, se je Erroll obrnil in odšel brez besede. Jezilo ga je, da je njegovo svarilo tako malo izdalo.

Kostinski ples v Erlebru je uspel nad vse slajno. Z okoliških gradov je prišlo mnogo gostov. Ko jih je Farnmor v veliki »kraljevi dvorani« pozdravil, je bil podoben Van Duku, ki je ravno kar stopil iz okvirja. Imel je na sebi tempeljsko viteško obleko; beli, z zlatom obšiti plašč si je ogrnil preko milanskega oklepa, da je bil silno podoben temnim slikam njegove galerije prednikov. Obličje mu je bilo nekoliko zardečo kakor pri človeku, ki je prišel od popivanja; njegovi fini dovrtipi so bili zbadljivi; do dam je bil veliko ljubeznejši kakor navadno, toda oči so gledale temno in nestrpno preko množice.

Vsi so že prišli, samo nje ni še bilo. Dvorane so bile polne gostov, toda njemu so se zdele prazne.

Ko so bili že vsi zbrani, je končno prišla tudi ona — z razpuščenimi lasmi, ki jih je kralal diamantni diadem. Mehka, snežnobela tkanina ji je odevala život, dražestno nožice pa so ji tlele v zlatih sandalih. Bila je prava praveca letna vila. Roj mask jo je obkrožil, odobravanje jo je spremljalo na vsej poti.

Tisti večer je bila posrejena na Erlebro množica žensk priznane lepote, toda nobena se ni mogla meriti z njo. Soglasno so prisodili zlato jabolko Marion Vavasourjevi.

Ko jo je Farnmor zagledal, je bil prevzet. Kakor začaran je strmel v njene lesketajoče se zlate lase in bleščeči se diamantni diadem. Zgoča strastvenost mu je plala iz oči. Šele noč se je zbudila v njem njegova prava nava in napravil je neovrgljiv sklep.

Bilo je nekaj ur po polnoči, ko je stopil z njo v neko sobo s slikami; v sijajni luči lestenca je bila videti kakor bitje, ki sestoji iz luči, zraka in vonjav, kakor sanje grških pesnikov, bila je podobna z gloriolo kronani svečenici solnce. V nočni tišini sta bila sama; zavedajoč se svoje moči, je uprla svoje oči. Kaj sta mu bili mar čast in alava? Vso svojo preteklost bi zatajil, če bi mu hotela samo reči: Ostan! Pozabil je na obzir, ki ga dolguje njenemu možu, svojemu gostu, na zemlji in na nebu je videl samo njo. Marion je vedela, kaj pomeni ta molk.

Jz Dravske banovine

d Prva slovenska starokatoliška služba božja. Jutri, na praznik sv. Jožefa, bo na slovesen način darovana prva slovenska starokatoliška božja služba v Sloveniji sploh, in sicer v Park-hotelu »Tivolij« v Ljubljani ob 10. uri. Vsakdo je vabljen in dobrodošel!

d Belgijsko poslanstvo v Beogradu priredi skupno s Putnikom kolektivno potovanje po Belgiji o priliki velikega trgovskega sejma v Bruslju od 8. do 22. aprila t. l. Udeleženci dobe brezplačni vizum in večje popuste na potovanja in v hotelih. Potovanje bo trajalo 12 dni. V Parizu se bodo izletniki pomudili dva dni, v Bruslju 3 dni, v Amsterdamu 1 dan in v Liègeu 1 dan. Dva dni bosta na razpolago za ogled belgijskega primorja, in sicer v Zeebruggu in Ostendu. Na povratku se bodo za en dan ustavili v Monakovem. Karte posetnikov se morajo deponirati na poslanstvo v Beogradu ali pa na konzulatih v Zagrebu ali Ljubljani.

d Organizacija diplomiranih tehnikov, krajevna skupina v Ljubljani, poziva vse one absolvente višjih oddelkov Tehniške srednje šole, kateri so brez posla. Javiti se je osebno ali pisмено na naslov: Arko Frane, Ljubljana, Gradišče 13.

d Služba dveh babie-dnevničark. V Banovinski ženski bolnici v Ljubljani se sprejmeta v službo dve babie-dnevničarki. Nastop službe takoj. Natančnejši podatki se dobijo pri ravnateljstvu, kjer se je osebno predstaviti.

d Cerkljanska žola namerava ob proslavi poldrugoletnega obstoja razstaviti zgodovinske spomine in sodobne prosvetne produkte svojih učencev. Zaradi povzdigaja tujskega prometa v občini razstavi tudi slike iz območja Kravca, zato prosimo, da gg. fotografi in amaterji dajo v ta namen na razpolago svoje tozadevne izdelke in jih določitveno šolskemu upravitelju v Cerklji pri Kranju.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.

d Občni zbor Vodnikov družbe v Ljubljani. Vodstvo Vodnikov družbe v Ljubljani vlijudo sporoča, da bo nje letošnji občni zbor v torek 31. marca 1931 ob 18. uri v prostorih Zveze kulturnih društev v Ljubljani, Kazina, II. nadstropje s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Računski zaključek za leto 1930. in poročilo nadzorstva. 3. Proračun za leto 1931. in določitev članarine za leto 1932. 4. Določitev knjižnega programa za leto 1932. 5. Volitev nadzorstva. 6. Samostojni predlogi. 7. Službenosti.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Staritrg 12.

d Deputacija stavbniških delavcev pri banu. V torek 17. t. m. se je zglasila pri banu g. dr. Marušiču deputacija stavbniškega delavstva pod vodstvom predsednika Simona Galjota. Deputacijo je vodil k banu tajnik Narodne strokovne zveze g. Kravos, ki je obrazložil g. banu želje stavbniškega delavstva in mu izročil tudi spomenico, kakršno so stavbniški delavci predložili zadrugi stavbenikov. G. ban je deputaciji izjavil, da bo posvetil vprašanju stavbniškega delavstva vso svojo pozornost in ukrenil primerne korake, da se njegovo stanje popravi. Deputacija je bila z zagotovilom g. bana zelo zadovoljna, ker je dobila zagotovilo, da bo g. ban res storil vse potrebno, da se nevdržano stanje stavbniškega delavstva zboljša. Stavbniški delavci, ki se zanimajo za spomenico, naj se zglasijo v tajništvo Narodne strokovne zveze v palači Delavske zbornice, vogalni vhod na Miklošičevi cesti, II. nadstropje.

d Vremensko poročilo. Barometer je kazal v Ljubljani 764, termometer 1, relativna vlaga 75%, smer vetra N, oblačnost 10; v Mariboru je kazal barometer 760,4, termometer -1, relativna vlaga 82%, mirno, oblačnost 10. Deževalo je v Beogradu (6 mm) in v Sarajevu (0,2). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 5,4, najnižja -0,2, v Mariboru -2, v Mostaru 7, v Zagrebu 2, v Beogradu 1, v Sarajevu 1, v Skoplju 4. Vsa opazovanja ob 7. uri.

Ljubljana

Akadska omladina

poziva vse podjetnike kinov, kavarn in drugih zabavišč, da odpovejo danes zvečer, t. j. na večer molitev za naše brate v Primorju, vse prireditve in godbo.

Obveščamo vse tovariše akademike, da se bo vršila akademska sv. maša za naše ljudstvo v Primorju dne 19. t. m. ob 11. v cerkvi sv. Jožefa. Zbirališče je točno ob 10. uri na univerzi. Tovariši, udeležite se polnoštevno!

Akadska omladina.

Sreda, 18. marca 1931: Edvard. Pravoslavni, 5. marca: Konon.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

■ V četrtek na Sv. Jožefa dan, na dan molitve za naše rojake v Italiji poje pri akademski maši v Frančiškanski cerkvi v Ljubljani ob 11. uri Narodno železničarsko glasbeno društvo »Slogac Š. Šantlovo« Staroslovensko mašo s spremljevanjem orkestra, pri katerem sodelujejo tudi člani Orkestralnega društva Glasbene Matice.

■ God maršala Josipa Pilsudskega bodo letos na Poljskem posebno slovesno praznovali. Tudi »Poljsko-jugoslovenska liga« v Beogradu priredi ob tej priliki posebne svečanosti. Na predvečer bo govoril v radiu o velikem maršalu vojni ataše poljskega poslanstva g. podpolkovnik G. M. Starzyński, a na Jožefovo bo ob 8-30 zvečer akademski s slavnostnim govorom g. dr. V. Babinskega, poljskega poslanika na našem dvoru. — Društvo prijateljev poljskega naroda v Ljubljani proslavi ta dan s predavanjem v radiu; predaval bo na Jožefovo dan ob 11-30 predsednik društva prof. dr. Rudolf Molé o temi »Josip Pilsudski, prvi maršal Poljske«.

■ Najslavnejša češka dramska umetnica gost naše drame. V petek 20. t. m. gostuje v drami »Sveti plamen« ga. Marija Hübnereja, članica Narodnega divadla v Pragi. Hübnereja je umetnica po milosti božji, ki je postavila celo vrsto kreacij, ki bodo nesmrtno v češkem gledališkem življenju. Ona je slava češkega gledališča in njeno ime se imenuje za največjim spoštovanjem, z največjo častjo poleg slavnega praškega umetnika Vojana. Prav te dni je goštolala umetnica tri večere v beograjski drami in nekaj večerov tudi v zagrebški drami. V obeh mestih z velikanskim umetniškim uspehom. Opozarjamo na njen petkov nastop v naši drami. Predstava Sveti plamen se vrši izven gledališkega obnoma.

■ Vseuč. prof. dr. A. Gosar bo danes 18. t. m. ob 18. uri v zbornični dvorani univerze nadaljeval svoja javna predavanja o »Socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme«.

18. III. 1931. „VNEBOVZETJE“

■ Materinski večer v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece bo danes 18. t. m. točno ob 8. uri zvečer. Vstop prost. Govori dr. Ivo Pirc o »higijenskih raznoterostih«.

■ Spremembe v avtobusnem prometu na progi Ljubljana—Zg. Kašlja. Z današnjim dnem je prenehalo avtobusno podjetje O. Žužek z obratovanjem na gorenji progi, tako da obratuje na tej progi samo še znano avtobusno podjetje podjetnika in posestnika Frana Grada iz Zg. Kašlja.

■ Ljubljanske pevce prosimo, da se po možnosti udeležijo danes zvečer ob 6. uri sprejema mariborskih pevcev na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Ravnotako jih vabimo, da polnoštevno posetijo koncert.

■ Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola igra v četrtek dne 19. t. m. (na praznik) v Narodnem domu vhod z Bleiweisove ceste »Gašparček dvorni zdravnik«, burka v 3. dejanjih. Po predstavi poseben dodatek za otroke. Začetek točno ob 4. uri popoldne.

■ Občni zbor »Društva jugoslovenskih geodetov v Ljubljani« bo v nedeljo 22. marca t. l. ob 10. uri popoldne v prostorih katastrske uprave v Ljubljani (Hrenova ulica) z običajnim dnevnim redom.

■ Nesreče in nezgode. 25-letnemu posestnikovemu sinu Andreju Bizjaku iz Trate nad Škofjo Loko se je pri nakladanju hlodov zvalil hlood na desno nogo in mu jo zlomil. — 20-letnega dninarja Rafaela Kosmača s Sela pri Mostah je konj brcnil v prsa in ga težko poškodoval. — 12-letnega šolarja Feliksa Jamskega iz Prisojne ulice 1 je pes ugriznil v desno nogo. — 32-letnega posestnikovega sina Franceta Zdravca, iz Iške vasi je na Izanski cesti povozil tovorni avtomobil, naložen z opeko. — 8-letni kleparjev sin Drago Reh iz Most je pri igri tako nesrečno padel, da si je zlomil desno roko. — Včeraj popoldne se je na Bledu pripetila težka nesreča pri delu. Na delavca pri inž. Dedeku Jožeta Prešerna, rojenega 1. 1909., in na Jankota Prešerna, rojenega 1. 1912., oba doma iz Vrbe, občina Breznice, se je zvrnil vagonček prsti in ju pokopal pod seboj. Jožeta Prešerna so izlekli izpod prsti z zlomljeno desno nogo, Jankota pa z zlomljeno desno nogo in s težko poškodovano levo nogo. Vse te ponesrečence so prepeljali včeraj z rešilnim vozom v ljubljansko bolnico.

Maribor

m Sokolstvu župe Maribor! Uprava mariborske sokolske župe poziva vse članstvo svojega področja, da se na praznik, dne 19. t. m. udeležijo cerkvene akcije za jezikovno svobodo naših od Italijanov podjarmljenih rojakov v Primorju. Zdravo!

m Jugoslovani! Na praznik sv. Jožefa spomnite se trpečih bratov! Udeležite se molitev, ki bodo v vseh cerkvah! Sreski odbor Narodne obrane.

m Molitve v lavantinski škofiji. Po naročilu vladike dr. A. Karlna bodo v vseh cerkvah lavantinske škofije molitve za svobodo naših primorskih bratov na Jožefovo pri popoldanski službi božji pred izpostavljenim Najsvetejšim.

m Trgovine na Jožefovo. Na praznik sv. Jožefa v četrtek bodo po odredbi trgovskega gremija trgovine dopolnile odprte. Prav tako bodo odprte tudi brivnice.

m Proslava obrtniškega patrona. Mariborski obrtniki bodo tudi letos slovesno proslavili svoj dan, praznik sv. Jožefa. Ob tej priliki bo ob 9. uri v veliki dvorani Narodnega doma zborovanje, na katerem bodo govorili gg. prof. Fink, zadrugi inšpektor Založnik in industrijski Zadravec. K zborovanju se vabijo vsi obrtniki.

m Društvo »Jadranc«-poročila, da se za danes naznanjeni vsakoletni družabni večer zaradi poslanice nadškofa dr. Bauerja ne bo vršil. Ob enem naznanja, da bo maša, pri kateri se bo brala poslanica in se bodo opravile molitve za versko svobodo zatiranih bratov v Primorju, v četrtek 19. t. m. ob 11-30 v Frančiškanski cerkvi. Pelo bo društvo »Jadranc«. Vsi vabljeni.

m Tuji trgovski potniki. Dasi tuji potniki ne smejo prodajati blaga neposredno strankam, se vendar ne prestopajo dogaja, da hodijo od hiše do hiše in ponujajo svojo robo, večinoma blago za obleke. Blago ponujajo po navidežno nizkih cenah, toda enake kvalitete se dobe tudi po naših trgovinah za isti denar ali pa še ceneje. Ker je zasledovanje, posebno pa izsleditev takih potnikov odvisna samo od pomoči javnosti, bi bilo dobro in v korist občinstva in našega narodnega gospodarstva, da jih naznanijo oblasti. Saj Maribor vendar ni avstrijska ali nemška kolonija.

m Še vedno nemška imena. Dasi je raba nemških skovank in spakedrank za naša mesta in ostale kraje pri nas uradno prepovedana, so jih nekatera nemška društva še nadalje ohranila. Tako beremo n. pr. v »Deutsche Zeitung« vabilo k obnemu zboru »Pettauer Vorschussvereina«. Ne vemo, če je ta zadruška zares še vedno tako registrirana, vemo pa, da je tako ime prepovedano, zato apeliramo na merodajno oblast, da poskrbi za spremembo imena tega »Vorschussvereina«.

Celje

* Pri bolnici za duševne bolezni v Novem Celju preureditvena dela hitro napredujejo. V mesecu maju bo že mogoče v novi umobolnici nastaniti prvi del bolnikov s potrebnimi bolnišničnim in režijskim osbjemom.

* Krajevni odbor Uruženja vojnih invalidov v Celju bode priredil svojo letno javno tombolo letos dne 3. maja, v slučaju neugodnega vremena pa 10. ali 14. maja. Vsa društva v Celju se naprošajo, da pustijo gornji dan prost za vojne žrtve.

* Skupnega odhoda k molitvam jutri na Jožefovo ne bo radi nekih nastalih ovir. Pač pa se zberejo vsi zavedni Jugoslovani ob 14. pred župno cerkvijo.

19. III. 1931. „VNEBOVZETJE“

* Predavanja g. prof. Ilesiča nocoj ob 20. v Narodnem domu naj se vsa javnost polnoštevno udeleži, da pokaže svojo slovausko zavednost.

* Poslušalci radia se opozarjajo na koncert ljubljanske postaje v četrtek ob 20.30, pri katerem bosta ravnatelj celjske Glasbene Matice g. Sanein Karel in njegova soproga izvajala skladbe J. Seb. Bacha, Corellija ter drugih znamenitih skladateljev.

* Pevke in pevci CPD in vse ostalo članstvo naj se sigurno udeležijo koncerta, v proslavo 80-letnice H. Sattnerja na Jožefovo. — Pevovodja.

* Nalezljive bolezni v Celju in okolici. V času od 22. do 28. februarja je bilo stanje nalezljivih bolezni sledeče: legar v okolici 1; škrlatica v mestu 2, v okolici 1; davica v okolici 3, šen v okolici 1.

* Mestni avtobus vozi zopet redno na vseh progah, razen v Podsedo, kamor je cesta še vedno zasnežena. Ko se bo promet v Podsedo vzpostavil, se bo to pravočasno javilo.

* Opozorilo lastnikom psov. Mestno načelstvo razglasa, da se psi, ki jih vodijo stranke s seboj na živilski trg morajo voditi na vrvi in da morajo nositi nagobčnike, sicer jih bo konjač polovil in pokončal.

* Karambol avtomobila z vozom. V ponedeljek ob 15. eta na križišču Kralja Petra in Cankarjeve trčila enoprežen voz ter avtomobil. Konj se je prevrnil na tla, vendar pa se mu ni nič zgodilo, pač pa se je nabralo kakih sto radovednežev, ki so ovirali promet, tako da nobeno vozilo ni moglo naprej. Na tem križišču bi moral stati prometni stražar.

Svetovni Rotary-kongres na Dunaju

Rotary International, ta ves svet obsegajoča organizacija rotarcev, bo imela letos svoje zborovanje na Dunaju konec meseca junija. Ta vsakoletni internacionalni konvent daje smernice za novo delo, ki se mora vedno prilagajati novim danim razmeram, in voli predstojništvo Rotary Internationala. Pred osmimi leti so zborovali rotarci v Edinburghu in pred štirimi leti v Ostende. Za letošnji kongres se je vršila huda tekma med Londonom, Parizom, Nio in Dunajem. Znano je, da so med rotarci v vseh državah vodniki gospodarstva in priznani zastopniki znanosti in umetnosti. Radi tega posveča mele Dunaj, nego vsa Avstrija, tako službeni kot zasebni krogi, temu kongresu vso pozornost. Dunajskim rotarcem so obljubili svojo pomoč in podporo državni predsednik, predsednik in člani vlade, ostali predstavniki državnih oblasti, samouprav dunajskega mesta in zveznih dežel, javnih in privatnih gospodarskih, znanstvenih in umetniških ustanov, kakor tudi povabljeni šef-uredniki dunajskih časnikov, ves tisk v provinci in dopisniki inozemskih časnikov. Srednjeevropski tisk posveča posebno pažnjo temu kongresu. Ob priliki kongresa se bodo vršili važni sestanki, tičeči se tudi izvenrotarskih vprašanj. Američani, ki dosepejo v velikem številu, bodo mogli opazovati evropsko gospodarsko krizo na lastne oči. Kot vrli gospodari bodo takoj skušali najti pota in sredstev za ublažitev vseobče krize in uvideli bodo, da je potrebno tesno sodelovanje obeh kontinentov za izhod iz nje. Obiskali bodo staro domovino svojih dedov in mogoče bo navezati nove stike med mogočno republiko in evropsko kulturno celino.

Izšla je posebna številka mednarodnega rotarskega glasila »The Rotarian«, ki jo izdaja v Chicagu centrala Rotary Internationala. Posvečena je v celoti kongresu na Dunaju. Sodelovali so avstrijski znanstveniki in umetniki. Glavni namen rotarstva je mednarodno sodelovanje, potovanje pa služi najbolje temu smotru. Zategadelj so v tej številki ilustracije iz raznih delov Evrope, ki naj vabijo rotarce na obisk dotičnih krajev.

Na rotarskem kongresu ima pravo glasovanja vseh 3600 klubov, ki morajo biti zastopani. Kongresa so se dolžni udeležiti guvernerji vseh 76 Rotary-distriktov, zborovanje pa bo trajalo od 21. do 27. junija. Poleg zborovanja bodo oficijelni sprejemi, zabave, gledališke predstave, filharmonični in simfonični koncerti in še marsikaj drugega. Sodelovali bodo rotarci umetniki, skladatelji, pisatelji in znanstveniki. Dunaj in Avstriji se bosta potrudila, da pokažeta vse, kar premoreta. Prireditve bo gotovo v tujkoprometnem oziru na višku in velike gospodarske koristi, ker bodo pustili rotarci v Avstriji lepe vsote.

Ceškoslovaška se tudi pripravlja, da sprejme goste rotarce. Rotarski pokret se je tam sila razmahnil, saj imajo 28 klubov. Gostje bodo našli na Češkem dobro organiziran rotarski distrikt in rotarsko članstvo, ki gotovo pripada eliti češkoslovaškega intelektualnega in gospodarskega življa.

Rotarske goste vabijo tudi Jugoslovani. Tudi jugoslovanski rotarski klubi so pripravili, zavedajoč se važnosti tujkoprometne propagande, vse potrebno, da pride po kongresu čim več rotarcev v našo državo. Razposlati so obilo propagandnega gradiva, posebno tudi v Ameriko in določili turo po Jugoslaviji. Sodeloval je tudi ljubljanski klub, pa je zato tudi Slovenija v potnem načrtu.

Jz drugih banovin

Še vedno potresni sunki

Tudi v ponedeljek so čutili v Djevdjeliji in okolici več slabih potresnih sunkov. Nekatere je spremljalo podzemsko bobnenje. V vasi Mirovec se je zrušilo nekaj poslopij, ki so že bila močno razpokana. K sreči se ni pri tem nihče ponesrečil. V ponedeljek je imel ban Vardarske banovine g. Lazič več konferenc s predstavniki tamonjnih oblasti, nato si je pa ogledal najbolj prizadete vasi Negoric, Pradece, Smokvice, Miletovo in Mirovec, da se je sam prepričal o škodi, ki jo je povzročil v teh krajih potres. Od tod je ban odpotoval v Udovo.

Temperatura vode v Negoraški banji, ki se je dvignila takoj po potresu od 89 na 49°, je zopet padla na normalno višino. Tudi vsi novi studenci, ki so se pojavili tod okoli, so zopet usahnil. Iz njih puhti le še para, ki kaže, kje so bili studenci.

Uprava lesnega podjetja »Šipade« v Banji Luki je sklenila dati brezplačno gradbeni les za prizadete po potresu v Vardarski banovini. Prvi transport tega lesa bodo dobili v Južni Srbiji že ta teden.

Iz Demir Kapije poročajo o manjših potresnih sunkih. Samo zadnji ob 1-30 je bil tako jak, da se je porušilo več hiš, ki so bile zelo poškodovane še po prvem potresu. Po teh potresnih sunkih je začel padati dež.

Zagoneten umor vaškega bogataša

V Mastortu pri Veliki Kikindi je bil umorjen pred nedvi 75letni Peter Schneider, ki je bil na glasu najbogatejšega kmeta v tem kraju. Schneider je stanoval v svoji hiši. Pred leti mu je umrla žena. Kot vdovec je živel sam zase, le včasih je obiskal svojega bližnjega sorodnika. Imel je tri hčere, ki so pa že vse omožene. Ker je bil zelo bogat pa tudi star, ni mogel več upravljati svojega posestva in ga je razdelil med svoje hčere, ki so mu zato dajale primerno odškodnino mesečno. Bil je pa tudi zelo varčen in si tako nagrabil mnogo denarja, katerega je vložil v banke. Denar je pa tudi posojal, toda samo ljudem, ki niso stanovali v njegovi vasi. Vse kaže, da je morilec vedel, kam spravlja stare ključ. Ko je Schneider šel na obisk k sorodniku, se je morilec splazil v njegovo spalnico in se tam skril. Ko se je vrnil je legel v posteljo,

tedaj ga je morilec napadel in mu vzel ključe, nato ga je pa z roko zadavil. Zločinec je nato izropal omaro, v kateri je imel Schneider denar. Odnesele je tudi blazino in rjuhe. Komisija je ugotovila, da je moral zločinec dobro poznati razmere v hiši in se je splazil v sobo bos. Umorjeni stavec je bil čudak. Govoril ni z nikomer in celo hčerkam ni povedal, koliko imena denarja. Orožniki so uvedli preiskavo. Morilec je bil gotovo eden izmed njegovih dolžnikov.

Še o ženah in gospodarski krizi

V beograjski »Politiki« se je vnela polemika po članku profesorja Petra Vlašića, ki je trdil, da so današnje za luksuz živče žene krive gospodarske krize. Kakor smo že poročali, je profesorju odgovorila prva ga. Topalović, ki se je odločno zavzela za žensko emancipacijo. Tej odgovarja sedaj neki Milorad Simonić, ki zaključuje svoje zanimivo izvajanje tako-le: »V nasprotju z geslom ge. Topalović za emancipacijo žene in žene naj imajo vse dolžnosti in vse pravice, ključem: Rešujmo ženo iz pisarn, delavnic in tovarn, ker smo v nevarnosti, da izgubimo nežnega druga, rasno ženo, da ubijemo mater, od katere pričakujejo otroci blagodejno kapljico mleka.«

b Nj. Vel. kralj kumuje 18. sinu. Pešadijski polkovnik gosp. Sobota je nadomestoval pred dnevi Nj. Vel. kralja kot kuma 18. sinu seljaka Martina Zavrtnika iz Cargovec pri Varaždinu. Krst so opravili zelo svečano. Navzoča je bila vsa vas in okolica. Vas je bila okrašena z jugoslovanskimi zastavami.

b Racijski v Zagrebu. V ponedeljek je zagrebška policija preiskala vso periferijo in ujela 80 oseb, ki se niso mogle legitimirati. Od teh je obdržala v zaporih 39, med njimi je bilo 19 žensk, večinoma nepoboljšljive potepuhinje, s katerimi je imela policija že mnogokrat opravka. Ob tej priliki so vjeli tudi več nevarnih tatov in žeparjev.

b Naši delavci iz Avstralije. Iz Šibenika poročajo, da se je v nedeljo vrnilo 20 seljakov, ki so bili zaposleni v raznih rudnikih v Avstraliji. Doma so večinoma iz šibeniške okolice. Pripovedujejo, da vlada v Avstraliji velika brezposelnost in so bili zaradi tega primorani se vrniti v domovino.

Smrtna žrtev snega

Ledena smrt se je usmiliła reve.

Dolnja Lendava, 16. marca.

Dne 14. marca popoldan se je g. Smej Ivan, župan od Lipe, napotil v svoje gorice, ki se nahajajo na dolnjelendavskem hribu, kjer je imel razne opravke v vinski kleti. Med potjo, ki ga je vodila mimo viničarskih hiš, pa kar ves prestrašen obstane, ko vidi, da pred njim v snegu leži ženska, obrnjena z obrazom navzdol, zraven nje na strani pa je ležala lesena lopata za kidanje snega. Ko se je g. Smej pripril, da je v snegu ležela ženska mrtva, je o tem takoj obvestil orožniško stanico v Dol. Lendavi. Ta je takoj poslala svojo patruljo na lice mesta. Po daljšem pregledovanju se je orožnikom posrečilo dognati, da je nesrečnica Toht Julija, 63 let stara obč. sirota iz dolnjelendavskih goric št. 61, ki se je preživljala od miloščine. Po ugotovitvi identitete je orožniška patrulja natančno pregledala stanovanje pokojnice, ki je sicer bilo odprto, a v najlepšem redu.

Po prvih vesteh se je govorilo, da gre za dobro izveden umor. To pa se je kmalu pokazalo kot neresnično, ker preiskava ni ugotovila nikakih sumljivih znakov nasilja in tudi v redu najdeno stanovanje je to potrdilo. — Verjetno je, da je pokojnica, ki je živela v veliki bedi, bila tako izstradana in onemogla, da ji je pri kidanju snega postalo slabo, da je padla v nezavest in tako obležala v snegu, kjer je tudi zmrznila. Tako se je vsaj ledena smrt usmiliła in jo rešila zemeljske revščine.

Kranj

Strelska družina v Kranju. Občni zbor strelske družine v Kranju ob 31. marca ob 20. uri večer v hotelu »Stara Pošta« (soba levo vhoda) običajnim dnevnim redom.

Bohinj

Ošpice na Koprivniku. Med tukajšnjo šolsko dečo so se pojavile ošpice. Skoro vsa šolobvezna mladina je bolna. Nekateri so zelo hudo oboleli, ker pritiska zraven se pljučnica. Okrožni zdravnik g. dr. Vacek iz Bohinjske Bistrice je bolnike pregledal in odredil, da se do nadaljnjega pouk prekine. Upajmo, da bolezen odide brez zlih posledic.

Nova šola na Gorjušah. Zidanje sicer počiva, odbor pa pridno nadaljuje svoje težavno delo. Na svojih številnih sejah razpravlja predvsem o denarnih zadevah pri zgradbi. Kakor vse neprimike, bo prešel tudi čez to najtežjo, tako, da se bo spomladaj zopet nadaljevalo začeto delo.

Sokolsko društvo na Koprivniku pripravlja za velikonočne praznike krasno dramsko delo, na kar že sedaj opozarjamo. Poleg tega bo v kratkem priredilo loterijo v korist zgradbe sokolskega doma.

Žiri

Prireditve podružnice Narodno-strokovne zveze. Podružnica Narodno-strokovne zveze v Žirih priredi na praznik sv. Jožeta 19. marca t. l. ob 19. uri v dvorani Sokolskega doma igro »Legionarij« od Fr. Govekarja. V igri nastopijo člani NSZ, ki so sami čevljarški pomočniki. Čisti dobiček je namenjen podpori in boleznim in brezposelnosti.

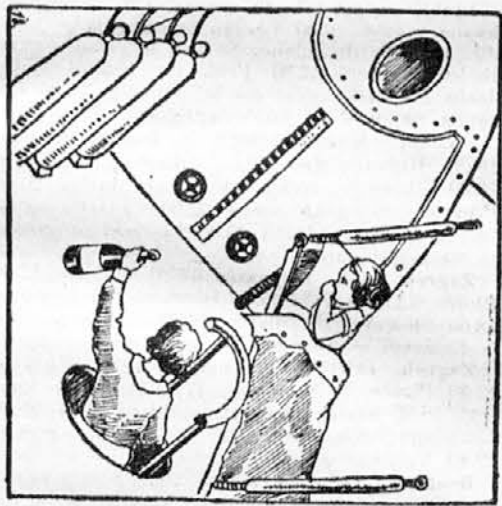
Višnja gora

Odlikovanje zaslužnih mož. Nj. Vel. kralj je odlikoval za njih državljanske zasluge z redom Sv. Save V. razreda g. Petra Zaviška, župana občine Križka vas, g. Jožeta Štepića, župana občine Dedni dol in g. Franca Korickega, bivšega mestnega župana v Višnji gori. Sreski načelnik g. Franc Podboj iz Litije je odlikovanec pred dnevi izročil odlikovanja in jim čestital. Čestitamo jim tudi mi!

Smrt pridno kosi tudi v naši župniji. Pretekli četrtek nas je nenadoma zapustila Marija Zupančič iz Drage, star 52 let. Zapuščala več nepreskrbljenih otrok. Isti dan je umrl tudi Martin Brčan, užitkar iz Spodnjega Brezovega.

Mnogo razburjenja je povzročila vest o ljudskem štetju tudi pri nas. Ljudstvo si tolaži tako, da bodo dopisovanju sledile večje obdačbe kar seveda ni res.

Potovanje po zvezdi večernici

18.

Polagoma jima je prešel ves strah. V raketi sta se počutila prav dobro. Imela sta dovolj hrane, pijače in zraka in Dušan se je naučil vsa navodila na pamet. Mirno in varno sta letela dalje in dalje, skrivnostnemu planetu Veneri naproti. In naposled sta se ji toliko približala, da sta jo lahko opazovala. Pokrivali pa so jo tako gosti oblaki, da nista na njeni površini prav ničesar razločila.

Pred senatom petorice

Majhne in velike tatvine — Kazen za ponarejeno pismo

Ljubljana, 17. marca.

Danes dopoldne se je vršilo pred senatom trojice: predsednik sodnik svetnik Mladič, sodnika Kralj in dr. Strkelj, šest obravnav, izmed katerih sta pa bili dve preloženi radi zaslišanja povabljenih prič. Državno pravdnštvo je zastopal državni pravdnik dr. Fellacher.

Tatvina hladilnika na glavnem kolodvoru

Dne 19. januarja t. l. je bil na glavnem kolodvoru ukraden iz drežine hladilnik, vreden 2000 Din. Ta hladilnik sta Ivan F., rojen leta 1894. v Savodnu, delavec v Ljubljani, in Alojzij F., rojen leta 1908. v Vodmatu, delavec v Ljubljani, prodala stolčnega kot staro medenino trgovcu Strikbergerju za 25 Din. V preiskavi sta trdila, da sta dobila hladilnik od Franca G., rojenega leta 1908. v Zalovčah, delavca v Zeleni jami, ta pa je trdil, da ga je kupil za kolodvorom od dveh nedoletnih fantov za 15 Din. G. je tudi ukradel 29. januarja t. l. še neugotovljenemu lastniku ročni voziček, vreden 200 dinarjev, naložen s 100 kg bukovnega oglja v 25 vrečah v vrednosti 150 Din. Alojzij F. je bil obsojen na 40 dni strogega zaporu in 120 Din denarne kazni, proti ostalima soobtožencema pa je bila razprava preložena radi zaslišanja povabljenih prič.

Za ponarejeno pismo 20 dni zaporu

Terezija M., rojena leta 1909. v Lokah pri Zidanem mostu, služkinja v Renkah, je 30. januarja v Renkah pri Zagorju napisala in odposlala ženi Melhiorja Čobala ponarejeno pismo, v katerem je prosila učiteljica Iva Jager za posojilo v znesku 350 Din. Terezija je tedaj napravila lažno domačo listino z namero, da jo uporabi kot pravo, in je to listino tudi uporabila. Obdolženka je priznala, da je na prigovarjanje svojega 15letnega brata Ignaca napisala označeno pismo, s katerim je nato njen brat odšel v Zagorje, kjer je s pomočjo 7letnega Martina K., ki je pismo nesel v trgovino, izvalil naprošeno posojilo 350 Din. Obsojena je bila Terezija na 20 dni strogega zaporu in 120 Din denarne kazni.

Bled

Kino »Bled« predvaja danes, dne 18. in jutri ob običajno določeni uri prekrasni orientalni film v 6 delanjih »Alahov vrt«. V glavni vlogi Svetislav Petrović in divna Alice Terry. Poleg tega se predvaja smehapolna burka v dveh delanjih »Luda kuca«.

Vič

»Otok in Struga« na sokolskem odru. Desetletnico sokolskega odra je dramski odsek proslavil v nedeljo 15. t. m. s slavnostno predstavo »Otok in Struga«, v režiji brata Pavla Borštika. Da ve ceni kulturno delo viškega Sokola tudi javnost, je pričala razprodana dvorana. Igra je bila prav dobro pripravljena in so vsi igralci storili svojo dolžnost, zlasti sestra Albina Thalerjeva je podala svojo precej težko vlogo izvrstno. V znak njenega požrtvovalnega udejstvovanja na sokolskem odru je prejela krasen šopek rdečih nageljev, kar je vzbudilo v dvorani veliko odobravanje. Scenerija in razsvetljava sta bili prav lepi, disciplina nastopajočih hvalevredna. Skratka, bil je lep večer, ki si jih na Viču še mnogo želimo.

Dolenji Logatec

V soboto je igral dramski odsek logateškega Sokola dr. Novačanovo »Vejele«. V režiji br. Joštla je bila igra vzporedna s toliko dovršenostjo kot do sedaj redko katera. Vsi igralci so bili v svojih vlogah na vrhuncu in jim to pot najlepša hvala za ogromen trud in dobro igro in to vsem brez izjeme. Vendar pa je treba pripomniti, da je predstavi prisostvovalo le recni in piši 46 oseb. Ali ni to pramota za Logatec, kateri šteje sam preko 2000 duš. Če pride v Logatec kakšen artist ali kakšen šunt cirkus, pa se tare ljudstva kot na božji poti.

Popis ljudstva tudi Logatečane razburja, ko mislijo da gre za davke. Mnenja smo, da bi bilo treba one, ki širijo neresnične vesti in s tem begajo ljudstvo, prav pošteno kaznovati.

Braslovče

Smrtna kosa. Preteklo nedeljo je umrl dijak IV. gimnazijskega razreda na Dunaju Mundi Cerri, sin edinec žovčanskega grajščaka v starosti 14 let. Mali nadarjeni dečko je kljub svoji mladosti obvladal že 4 jezike, a poleg tega je pa tudi prav dobro govoril slovensko. Poleg staršev žalujejo vsi okoličani, katerim je bil pokojnik zelo priljubljen. Žalujočim iskreno sožalje.

Osebnostna vest. Imenovan je za sekundarnega zdravnika na umobolnici v Studence pri Ljubljani naš domačin g. dr. Pestotnik.

Reveček Andrejček na Polzeli. V nedeljo je na Polzeli vprizoril v Cimpermanovi dvorani dramski odsek Sokola ljudsko igro »Reveček Andrejček«, katera je pod režijo br. Polanca izbornou uspeła.

Št. Jurij ob južni železnici

Sokolski prednjači tečaj. V nedeljo 1. marca je bil zaključen osemletni društveni prednjaški tečaj. Tečaja se je udeležilo telovadcev iz Sv. Jurja, Ponikve, Bramelj in nekaj gojenjencev Kmetijske šole, ki telovadijo kot poseben oddelček. Tečaj je vodil načelnik br. Rongador. Predavali so br. dr. Svetina o higijeni in o pomoči pri neugodah, br. Senčar o zgodovini sokolstva, br. Hajnšek o ideologiji in metodi. Največ je pa k dobremu uspehu pripomogel župni prednjak br. Burja, ki je s telovadci teoretično in praktično predelal proste vaje. Br. starosta je udeležencem po lepem govoru razdelil potrdila o obiskovanju tečaja, s katerimi se lahko prijavijo k društvenemu prednjaškemu izpitu.

Zaključek kmetijske nadaljevalne šole in gospodinskega tečaja. V nedeljo 15. t. m. popoldne se je vršil v tukajšnji osnovni šoli zaključek kmetijsko-nadaljevalne šole in gospodinskega tečaja, ki ga je vodila učiteljica ga. Mur-

Drzna tatvina v Gorenjah

Jurij L., delavec v Prebačevem pri Kranju, je še mlad, a tujemu imeju skrajno nevaren. V času od 19. septembra do 25. oktobra lani je bil uslužben za hlapca pri posestniku Mihaelu Krču v Gorenjah, odkoder je 26. oktobra lani odšel, češ ad gre domov v Pirniče po obleko. Obdolženec pa ni šel domov, ampak je skrivaj prenočil v hlevu svojega gospodarja. Tudi še naslednjega dne je ležal dopoldne skrit v mrvi, popoldne pa se je v gospodarjevi odsotnosti splazil v podstrešno sobico, kjer je imel ta spravljn denar, odprl vrata s ključem, ki je bil poleg vrat na omari, ukradel približno 5000 Din in pobegnil. Denar je po lastni izpovedi do zadnjega dinarja zapravil, in sicer 3500 Din na Sušaku, ostalih 1500 Din pa mu je ukradel neki Dalmatinec v Ljubljani. L. je bil obsojen na 10 mesecev strogega zaporu in na povračilo ukradenih 5000 Din.

Nepopoljšljiva tatvica

Julijana Habjan, rojena leta 1876. v Hieflau, pestunja v Mariboru, je bila že ponovno kaznovana, med drugim tudi radi tatvine iz navade na 5 let težke ječe. Meseca julija lani je stopila v službo kot postrežnica pri Karolu Staretu v Kamniku in, ko jo je ta odslovil iz službe, mu je ukradla razne kuhinjske posode in drugih drobnarij za 1648 Din in z delom ukradenih predmetov pobegnila v Ljubljano, kjer se je brez vsakega posla zadrževala nekaj časa, nato šla v Zagreb, iz Zagreba zopet v Ljubljano in nato v Maribor. V Mariboru je ukradla meseca novembra Antoniji Stolerjevi hranilno knjižico za 1200 Din, Mariji Zupančič dveh oblek, vredni 200 Din in Frančiški Topolovec dve obleki, vredni 400 Din. Zatem se je zopet podala v Zagreb, iz Zagreba pa proti Ljubljani. Hodila je nato od kraja do kraja in prišla slednjič začetkom januarja t. l. v Maribor, kjer se je nastanila pri Mariji Kunvaldovi, prevarila jo za hrano in stanovanje in ji vrh tega ukradla 90 Din. Obsojena je bila na 18 mesecev robije in na izgubo častnih pravic za tri leta.

šee, združen z razstavo, na kateri smo mogli videti in okusiti uspehe marljivega delovanja ge. Muršec.

S pošte. Od 1. t. m. naprej se do nadaljnjega ne bo več raznašala pošta po trgu in okolici radi boleznimi okoliškega poštnega sla. Zeleli bi, da se stvar čim prej uredi.

Nameščenje. Iz Murske Sobotice je premeščena na tukajšnjo osnovno šol gospa Bitenc, soproga g. profesorja Bitenca iz Celja.

Smrt. V Čretu pri Celju je v starosti 82 let umrl posestnik g. Franc Lemež, doma iz Ponikve ob juž. žel.

Odhodnica. V soboto 14. t. m. je priredil tukajšnji Sokol odhodnico svoji načelnici Mariji Grudnovi, uradnici v Zadrugi za izvoz jaje, ki odhaja iz Sv. Jurja. Sokol bo izgubo svoje članice zelo občutil.

Gregorijev sejm je bil slab. Živine je bilo prignane okoli 600 glav, prodane pa komaj desetina. V inozemstvo je bilo prodanih samo 11 glav.

Hrastnik

V nedeljo je zborovalo tukajšnje »Društvo rudniških nameščenec« v Roševi gostilni. Odločiti so imeli, ali se pridružijo novo se ustanavljajoči »Samopomč« ali ne. Sklenilo se je, da ne, to pa iz vzroka, ker daje društvo po svojih pravilih že itak znatne podpore svojem umrlih nameščenec-poduradnikov, ter bi bili člani s pristopom k novemu podobnemu društvu preveč obremenjeni. Le v toliko se je sklenilo pravila premeniti, da bodo plačevali mesečno po 5 Din tudi za svoje žene. Po zboru je imel poučno predavanje g. Kravos in sicer o »Francoski revoluciji«.

Letošnje leto je mahala smrt s svojo koso med našimi starimi z vso brezobzirnostjo. Pred tedni smo poročali o smrti štirih starih v enem tednu, pretekli teden zopet je umrl stari Črdečar na Dolu, ta teden imamo pa v Hrastniku že zopet dvojico umrlih. Umrl je namreč 80-letni Lovrenc Korimšek, upokojen rudar, a v pondeljek je bila pokopana žena upokojenega rudarja Kolarja, po dolgem trpljenju, ko je preležala poldrugo leto slepa v postelji. Ostalim naše sožalje!

Slovenjgradec

Težko je obolel g. Stangl, izdelovatelj sodavice. Njegovi hripi se je pridružila nevarna pljučnica. Želimo mu skorajšnjega okrevanja! Iz strahu pred kaznijo in radi družinskih razmer si je hotela vzeti življenje posestnica Š. Marija, pd. Vrhnjak iz Gmajne pri Slovenjgradu, ki je bila v zvezi s tatvino pri tvrdki Klobasa Komp. Smolčnik, ker je skrivala ukradeno blago. Zaužila je strup za miši. Radi takojšnje pomoči je že izven smrtne nevarnosti.

Planinska kočna na Urški gori popolnoma v snegu. Pred par dnevi sta šla dva smučarja na Urško goro in sta bila neprijetno presenečena. Planinska kočna, ki je enonadstropna, je bila popolnoma v snegu, samo streha koč je molela iz snega. Nižje stojiča hiša, v kateri navadno biva cerkvenik kadar ni hude zime, je bila dobesedno pod snegom, da sta smučarja smukala kar preko zasnežene hiše. Zadnji veliki zameti so nanesli 6—7 m snega in je zaenkrat zelo otežkočen izlet na Urško goro.

Na sobotni živinski semenj je bilo prignanih 110 volov, 15 krav, 12 juncev in 2 telci, skupaj 139 glav živine; prodanih pa je bilo 16 volov po ceni 6:50 do 7 Din, 2 kravi po 5—6:50 Din in 2 junca po 6:50—7 Din kg žive teže.

Slovenska Bistrica

Ugovor proti otvoritvi prodajalne in propravljalnici Bata čevljev so vložili naši domači čevljarji. Otvoritev trgovine bo že pričetkom aprila. Tukajšnja tovarna olja je sedaj dalje časa mirovala radi pomanjkanja bučnice in velike kapacitete renovirane tovarne z novimi racijonelnimi stroji. Sedaj je zopet v polnem obratu in delajo po dva šhta, t. j. noč in dan.

Novice iz Školjeloške

Z nastopajočim južnim vremenom in pomladjo se pojavljajo mnogotere ptice in to v jatah. V Virškem je lepega popoldneva zagostolela tropa škorcev, dočim so pušlaski travnike zajeli kosi, brinovke in galebi, ki so kol znanile povodnji menda zašli v naše kraje. Truma nenavadnih letalcev je štela svojih 400 članov in je vzbujala obče zanimanje. Opazljive so tudi divje race, gosi in štokrlje.

Vode, ki so škofješko prebivalstvo kar precej prestrašile, so zopet krotke, mirne in v območju svojih strug. Vendar si je Selščica ob otoku izbrala novo strugo, pa tudi precej obrežnega sveta je bilo odnešenega nizdol Sore. Voda je prinesla s seboj celo mrtvega srnjaka.

Mizarski mojstri in pomočniki so v nedeljo zaključili šestletni risarski tečaj. K zaključku je prispel od banovine g. Brozovič, ki si je izdelane risarske stvari ogledal v učilnici deške osnovne šole. Uspehi so vsestransko zadovoljivi, kar je priznanje domačinu g. Okornu, ki je tečaj vodil. Udeleženci tečaja so se po razdelitvi risb zbrali pri Hafnerju Josipu, kjer je bila v prijetni harmoniji izrečena marsikatera klena in zdrava beseda za nadaljni napredek loških mizarjev. V isti čas so se vršile pri Kavčiču pomočniške preizkušnje. Izdelki iz lesa, usnja in kovine so pokazali lepo samostojnost vajencev, ki so si pridobili pomočniški naslov. S preselitvijo g. Ivana Šobra na Spodnji trg je ostal Mestni trg brez čevljarkega mojstra, dočim jih je spodaj kar šest.

Kljub zgodnjemu času se kažejo prvi znaki gradbenega gibanja. Hišo, do pred kratkim last krojača Gašperšiča v Karlovski ulici adaptirajo. Stropi, okna, vrata, preureditev zidovja so predmet dela. Novo stavbo ob oglu Spodnjega trga namerava zgraditi mesar Matevž Hafner, ki bo sedanjo starinsko stavbo čisto podrli. Na adaptaciji končnega objekta v Nunki ulici misli trgovec Rafael Thaler. Bivša delavnica čevljarja Šobra se preuredi po izgledih v slaščičarno in delikatesno trgovino. Gradilo se bo več novih stanovanjskih hiš ob ozemlju vojašnice prestolonaslednika Petra. Zidati namerava fotograf Avgust Blaznik, urar Matevž Gabrijel in brivec Oblak Valentin.

Zvončki, telohi vseh vrst, vrbove mačice in zgodnjo pomladno cvetje vseh vrst je na pohodu. V Pušlatu je dorasla češnjava vejica, ki je vsa v cvetju.

Pismo iz Ribnice

Tako molčimo kakor, da bi vso zimo spali. Pa ne spimo. Veste pri nas je po pozimi res tako delo, da ni vredno, da bi trobili o njem, a delo je vendarle. Res je bila letošnja zima pri nas bolj zaspana kot ponavadi. Včasih so nam vsaj žage piskale, vozniški pokali in vpili nad konji po razorani cesti. Letos pa vsega tega ni, saj ste že stokrat in stokrat slišali — lesna kriza.

Ker lesa ni mogoče izvažati surovega, bo pač treba še bolj povzdigniti domačo lesno obrt, kateri bi pripomogla do lepšega razvoja že nešteto krat spominjana obrtna šola.

Včasih smo se smučali pozimi, toda vsled letošnje mile zime je moral marsikdo nanovo pripravljene »dilce« spraviti za boljše čase.

Ne vemo pa, kako bo z našo suho robo. Bog ve, če bomo smeli še tako krošnjariji kot doslej. Zdi se, da bodo prišli tudi za krošnjarje slabi časi, če se ne bo kaj ukrenilo. Bog daj, da bi se.

V zadnjem času imamo novo »Kmetijsko zadruge«. Vidno dobro napreduje in upamo, da se bo razvila v močno kmečko zaščitnico in da bo koristila kmečki stvari. Le s korajžo naprej.

Litija

Popisni odbor. Članom popisnega odbora litijske občine so določeni g. Hinko Lebinger; g. dr. T. Turat, g. inž. Kobler, g. L. Bizjak, g. I. Batis in g. R. Segula kot odborniki. Radi obsežnosti občine bo tudi številni popisovalcev precej veliko.

Semenj. V pondeljek je bilo prignanih na semenj 366 glav živine in sicer: 163 volov, 68 krav, 111 juncev, 7 telci, 8 teleta, 12 ove in 2 kozi. Kupčija slaba, pomanjkanje denarja.

Sokolstvo

Ustanovitev Sokola v Zirovnici.

Sokolski pokret zaznamuje v zadnjem času na Gorenjskem razveseljiv napredek. Ne mine skoro nedelje, da se ne bi v tem ali onem kraju ustanovilo sokolsko društvo ali sokolska četa. V nedeljo 8. t. m. je razprostri svoje perote Sokol v Zirovnici. Na Selu pri bratu Oswaldu je bil v nedeljo popoldne ustanovni občni zbor Sokola, ob zelo številni udeležbi članov in članic. Občni zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora br. E. Schiffrer, ki je pozdravil zastopnika gorenjske sokolske župe br. Sajovica, starostu jeseniškega Sokola br. Hrovata in zastopnike bratskih sokolskih društev. Po govorih delegatov župe se je razvila obširna debata glede čim uspešnejšega sokolskega delovanja, nakar je bila soglasno odobrena kandidatna lista nove uprave, ki bo predložena župi v potrditev. Društveno upravo tvorijo: starosta br. Schiffrer, namestnik staroste br. Oswald, načelnik br. Zalar, načelnica sestra Jegličeva, tajnik br. Mokorel, prosvetar sestra Šivčeva, dalje odborniki, njihovi namestniki, nadzorni odbor in častno razsodišče. Mlademu Sokolu na Gorenjskem želimo mnogo uspehov v blagor domovine in Sokolstva. Zdravo!

Ustanovitev sokolske čete pri Sv. Miklavžu nad Laškim.

Informativno predavanje o Sokolstvu se je vršilo preteklo nedeljo v osnovni šoli ob nabito polni učni sobi. Učiteljica Rozi Riharjeva je v predavanju »Bistvo sokolske misli« prav posrečeno in izbrano pojasnila osnovne cilje sokolske organizacije in njenih stremiljenj. Navzoče občinstvo je pazno poslušalo predavanje in ob koncu nagradilo predavateljico z velikim odobravanjem. V kratkem se vrši ustanovni občni zbor sokolske čete, kateri želimo veliko razmaha.

Franjo Pavlica Skofja Loka:

Čajno maslo

V »Jugoslovanu« z dne 3. t. m. sem na kratko naznačil, kaj je čajno maslo. Opisovati nadalje, kako se pripravi čajno maslo, v dnevniku ni mogoče, ker je potrebno zato več prostora. Naj se cenjeni bralci zadovoljijo, da jim razložim v glavnih potezih, kako se čajno maslo prideluje, da bodo razumeli razlikovati dobro od slabega, osobito pa upoštevati povišek na ceni dobrega masla.

Izdelovanje čajnega masla ne zahteva samo strokovnega znanja, pač pa tudi prvovrstno smetano, temeljito pripravo in posebne stroje. Za izdelovanje čajnega masla je treba smetano pasteurizirati in sicer visoko ali nizko. To se pravi smetano ogreti s strojem »Paster« na 65° C pol ure ali pa 85° C par minut. Pri manjših količinah se smetana ogreva v navadni gorli vodi; pri večjih množinah pa se pasteurizira s strojem. S pasteurizacijo se uničujejo vse slabe bakterije, ki bi mogle škodovati izdelavi dobrega trpežnega masla, pa tudi one, ki so zdravju nevarne.

Po ohlajenju in čim nižjo temperaturo se smetana zgosti in skristalizira, kakor pravimo. To hlajenje ni potrebno samo radi strjenja smetane, ampak tudi radi nezaželenih bakterij, in trossov, ki bi se sicer mogli razmnožiti. Času razmerno, pred pinjenjem (navadno kakih 12 do 24 ur) se smetana ogreje na kvasno toploto 20° do 25° C, na kar se zakvasi ali okisa. Okisanje smetane se vrši s čistimi mlečnimi kulturami. Domača povedano in v bakteriološkem smislu mišljeno so kulture najčistejše kislo

mleko. Mnoge mlekarne si pomagajo na ta način, da odberejo najboljše mleko, ki ga pustijo skisati. Vsekakor pa moramo smatrati pravi mlekisovalcem samo kulture, dobljene iz laboratorijev, ker so edino tam dani pogoji za pridobivanje čistih kultur. S takimi kulturami si nadalje mlekarne same pripravljajo okisovalec.

Po dozorenju ali okisanju se smetana uravnava na toploto, ki je pripravna za pinjenje in se prične z izdelovanjem masla. Razumljivo je, da mora maslar še večkrat popreje nadzirati smetano in paziti, da se ne bi preveč ali premalo okisala.

Izdelano čajno maslo mora biti oprano z najčistejšo vodo, tako, da ne vsebuje snovi, ki maslu škodujejo. Dobro pripravljeno maslo ne sme vsebovati več kakor 16% vode.

Po izdelovanju se maslo zavija v kemično čist pergamentni papir. Na tako izdelano maslo se spodobijo nalepiti etiketo »Čajno maslo iz pasteurizirane smetane«. Tako maslo je dragocena hrana deci, zlasti pa bolnikom, zato moramo upoštevati njega pravilno vrednost in ne postavljati vse v en koš, slabo in dobro.

Bog dal našim mlekarjem mnogo združnega smisla, da bi nam producirali samo čajno maslo, kojega prebitek bi našel pot tudi preko državne meje! Na kuharski razstavi v Ljubljani sem se prepiral, da smo sposobni pri danih pogojih in krmi izdelati dobro maslo. Zato vse priznanje aginim in naprednim Nakelčanom in Radomelčanom!

Gospodarske vesti

× Ustanovitev centralne prodajne organizacije za izvozno trgovino s mehkim lesom. Na anketi glede krize lesne industrije, ki se je vršila v dneh 2. in 3. marca t. l. v Beogradu se je na inicijativo gospoda ministra za šume in rude ing. Dušan Serbec-a sklenila ustanoviti centralna prodajna organizacija, ki naj bi kontrolirala celoten izvoz mehkega lesa iz naše države. Določil se je odbor, ki naj izdela in predloži Ministrstvu za šume in rude podoben načrt take organizacije. Gospod minister polaga posebno važnost na to, da tudi lesna industrija iz Slovenije zamišljena akcijo kot odločilen faktor podpre in to tembolj, ker tvori izvoz mehkega lesa iz Dravske banovine eno tretjino celotne količine lesa, katerega prodamo v inozemstvo. Na plenarni seji odseka za lesno industrijo Zveze industrijcev v Ljubljani, ki se je vršila dne 13. marca t. l. se je ustanovitev prodajne organizacije splošno pozdravila ter se je sklenilo, da mora lesna industrija v Sloveniji pri taki akciji sodelovati. V centralni odbor, v katerem so za enkrat rezervirana za lesno industrijo Dravske banovine štiri mesta, se določijo kot delegati gospodje: ing. Milan Lenarčič ml., Josipdol; dr. Ernest Rekar, Jesenice; Vinko Resman, Radovljica in ing. Anton Rudež ml., Ribnica. Z ozirom na poročilo, da se bo število članov odbora ev. še pomnožilo, se določijo kot eventualni nadležni delegat g. ing. Franc Zupančič. Nadalje izvoli zbor posebno eksekutivno, kateri bodo nominirani gospodje delegati o poteku pogajanj poročali in ki jim bo dajala tudi potrebne direktive. V to eksekutivno se volijo gg. Franc Dolenc, lesni industrijalec, Skofja Loka; Damir Goriup, tajnik Zveze industrijcev, Ljubljana; Fran Heimrich, lesni industrijalec, Skofja Loka-Ljubljana; Josip Javornik, lesni industrijalec, Ljubljana; ing. Josip Lenarčič, veleposlanik in industrijalec Verd pri Vrhniki; dr. Friderik Luckmann, odvetnik, Ljubljana; Valentin Mulej, lesni industrijalec, Bled; Vinko Resman, lesni ind. Radovljica; dr. Rekar, lesni industrijalec, Jesenice; ing. Anton Rudež ml., lesni ind. Ribnica; Ivan Rus, lesni ind., Loški Potok; ing. Milan Lenarčič, lesni ind., Josipdol; ing. Fran Zupančič, Ljubljana. Da bo imela zamišljena organizacija tudi uspeh, so zastopniki lesne industrije iz naše države stopili v stik z lesnimi industrijami in eksporterji Rumunije in Avstrije v svrhu enotnega nastopa ter so po prejetih poročilih pogajanja z rumunjskimi interesi že rodila pozitiven uspeh. Nova organizacija obeta, ako se pravilno izvede, doprinese našim lesnim industrijam in predvsem malim lesno-industrijskim podjetjem obilo koristi, ker bo predvsem onemogočila izkoriščanje neorientiranosti in gmotnih neprilic naših producentov od strani inozemskih odjemalcev. Organizacija je gospod minister za šume in rude stavil v izglede vsestransko pomoč vlade, predvsem, znižanje železniških tarifov, kar bo vsekakor načrt take organizacije pospešilo v dobro celotne naše lesne industrije.

× V Seleh nad Skofjo Loko se bo vršil v Ljudskem domu v nedeljo, dne 2. marca t. l. s pričetkom ob 7. uri jutraj poldnevni živinorejski tečaj. Predaval bo kmet. ref. Josip Sustić iz Kranja. Tečaj je posebno važen za člane živinorejske zadruge v Seleh, zlasti pa za odbor te zadruge, rodovno komisijo in za nadzorovatelje pri kontrolni molži, da se jih uvede v praktično delovanje pri zadrugi. Po možnosti se bo predavalo tudi o splošnem kmetijstvu.

× Opozorilo vsem srednjim in malim lesnim industrijalcem in obrtnikom ter gozdnim posestnikom. Z ozirom na članek »Našim malim in srednjim lesnim industrijalcem se opozarjajo vsi mali in srednji lesni industrijalci ter gozdni posestniki, da se nemudoma priključijo za člane »Društva gozdnih posestnikov« v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 12, kajti le tedaj bo zasnovana akcija uspešna, če bodo prav vsi zainteresirani strnjeni v eno samo organizacijo. Članarina je malenkostna, da jo premore tudi najmanjši interesent. Obenem s priključitvijo naj vsakdo natančno označi množino in kakovost lesa (deske, trame itd.), ki ga ima na skladišču, in pa kraj, kjer je blago skladiščeno. Vsa pojasnila daje radevolje društvo.

Razširjajte Jugoslovana!

Borzna poročila

dne 17. marca 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 17. marca. Amsterdam 22:825, Berlin 13:5475—13:5775, Bruselj 7:9376, Budimpešta 9:9304, Curih 1094:40—1097:40, Dunaj 7:9927 do 8:0227, London 276:69, Newyork 56:745 do 56:945, Pariz 222:88, Praga 168:32—169:12, Trst 298:19—198:36.

Zagreb, 17. marca. Amsterdam 22:825 bl., Dunaj 799:27—802:27, Berlin 13:5475—13:5775, Bruselj 793:76 bl., Budimpešta 991:54—994:54, London 276:29—277:09, Milan 297:25—299:25, Newyork 56:745—56:945, Pariz 222:88 bl., Praga 168:32—169:12, Zürich 1094:40—1097:40.

Beograd, 17. marca. Amsterdam 22:7950 do 22:8550, Berlin 13:5475—13:5775, Budimpešta 991:50—994:50, Bukarešta 33:80—34:80, Dunaj 799:27—802:27, London 276:29—277:09, Newyork 56:7450—56:9450, Pariz 221:88—228:88, Praga 168:32—169:12, Zürich 1094:40—1097:40.

Dunaj, 17. marca. Amsterdam 285:12, Atene 9:215, Beograd 12:4913, Berlin 169:34, Bruselj 99:10, Budimpešta 123:99, Bukarešta 4:28, Kopenhagen 190:10, London 84:555, Madrid 75:80, Milan 37:26, Newyork 71:25, Pariz 27:83, Praga 21:0713, Sofija 5:155, Stockholm 190:30, Varšava 79:67, Curih 136:86.

Curih, 17. marca. Beograd 9:1255, Pariz 20:335, London 25:245, Newyork 529:615, Bruselj 72:425, Milan 27:225, Madrid 55:40, Amsterdam 208:275, Berlin 128:725, Dunaj 73:06, Sofija 8:705, Praga 13:395, Varšava 58:20, Budimpešta 90:615.

Vrednostni papirji

Na Ljubljanskem tržišču ni sprememb.
Zagreb, 17. marca. Drž. papirji: 7% inv. pos. 87:50—88, voj. škoda 424—424:75 (424:50, 424, 425), kasa 424—424:75, mare 424:25 do 424:50 (424:25), april, maj 424:50 d., junij 424 do 424:50, dec. 424:50—425 (424:50), 4% agr. obv. 51:75—52 (52), 7% Bler 82:75—83 (83), 8% Bler 93—93:25 (93:25, 93:125), 7% pos. hip. 82:75—83. — Banke: Hrvatska 50 d., Prastedion 900—910, Udružena 190—192, Ljublj. kred. 128 d., Medjunarodna 69 d., Narodna banka 8100 bl. — Industrija: Šečarana Osijek 277:50—287:50, Trboveljska 332—333, Slavonija 200 d., Vevče 129 d.

Beograd, 17. marca. 7% inv. pos. 88:50—89, 4% agr. obv. 52, 7% Bler 83:25, vojna škoda 424—425, ult. marca 424—425:25, ult. junija 424 do 425:50, ult. julija 425, Narodna banka 7800 do 7950.

Žitna tržišča

Na Ljubljanskem tržišču tendenca stalna, promet 1 vag. pšenice.

Novi Sad, 17. marca. Koruza: baška, sremska 92:50—95, ladja Dunav, Sava predčasno suha 90—92, maj 92:50—97:50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 13 vagonov, koruza 26, moka 4 vagona. Tendenca: mirna.

Sombom, 17. marca. Moka štev. 8 115—120, Otrobi: pšen. baški 110—115. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendenca: neizpremenjena. Promet: 115 vagonov.

Budimpešta, 17. marca. Tendenca: pšenica stalna, ostalo: prijazna. Promet: srednji. Pšenica: mare 15:17—15:44 (15:16—15:17), maj 15:56 do 15:88 (15:56—15:57). Rž: mare (10:90—11), maj 11:16—11:20 (11:15—11:16). Koruza: maj 12:85—12:90 (12:85—12:86), julij 13:15—13:22 (13:17—13:18).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenco neizpremenjeno slaba, promet: 1 vag. letvic, 1 vag. oglja.

Vabilo

na

REDNI OBČNI ZBOR

Posojilnice v Trebnjem.

ki bo v nedeljo 29. marca 1931, ob 9. uri dopoldne v zadrugi pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1930.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Volitev nadzorstva.
5. Službeni predlogi zadrugičnikov.

(851)

NAČELSTVO.

Kolesa

na ugodne obroke

»CENTRA«

trgovina šivalnih strojev, koles, gramofonov itd., Ljubljana, Masarykova cesta, nasproti gl. kol. Palača Vzajemne zavarovalnice. 733

Fran Flerin

damaki slavniki za spomladansko sezijo

sprejema damska in moška popravila

lastna delavnica Ljubljana

Miklošičeva cesta 4. 609

B. Pauer

keksi biskviti vatelni i. t. d.

so najboljšji 732

Bisernico

II. in III. brač in berde, kupim. — Ponudba z navedbo cene na upravo pod šifro »dobro ohranjeno«. 849

Prodaj

2000 do 30.000 kilogramov bukovega oglja in sicer v bližini Kamnika po 75 para. V bližini Ljubljane ali v Ljubljani po 1 din kilogram. Naslov pove uprava »Jugoslovana«.

Sport

Zopet nov predlog za tekovanje državnega prvenstva.

Zagrebski nogometni podsavez in S. K. Jugoslovija sta izdelala nov projekt tekovanja za državno prvenstvo, katerega nameravata predložiti na predstojeci izredni skupščini saveza.

Načrt je naslednji:

Prvenstvo podsavezov se mora končati najkasneje do 15. maja. Po končanem podsaveznem prvenstvu se začne eliminacijske tekme po dvojnem cup sistemu in sicer: teritorij JNS se razdeli na 4 skupine:

1. Zagreb II. in III, ali prvak province, Ljubljana I. in II.
 2. Osijek I, Subotica I, Novi Sad I, Veliki Bečkerek I.
 3. Split I, Sarajevo I in II, Cetinje I.
 4. Beograd II in III, ali prvak province, Skopje I, Niš I.
- Prvaka Beograda in Zagreba ne igraata eliminacijskih tekem.
- Igrali naj bi se sledeči pari:
1. Zagreb II — Ljubljana I in Zagreb III — Ljubljana II.
 2. Veliki Bečkerek — Novi Sad in Subotica — Osijek.
 3. Beograd II — Skopje in Niš Beograd III.
 4. Split — Sarajevo I in Sarajevo II — Cetinje.
- Zmagovalca bi igrala nato za prvenstvo skupine.
- Na ta način bi dobili 4 prvake iz vseh skupin, ki bi tekmovali obenem s prvakom Zagreba in Beograda po dosedanem sistemu. Letos bi izpadle tekme s prvakom Niša in Cetinja, ker sta ta podsaveza sedaj še provizorna.

Ilirija : Železničar.

V četrtak na Jožefovo igra Ilirija prijateljsko tekmo z mariborskim železničarjem. Železničar se je v kratkem času povzpeli med najmočnejše klube Slovenije in je kos tudi najboljšim. Njegovi zmagi v pokalni tekmi nad Mariborom s 2:1 in nad Primorjem s 3:2 ter lepi uspehi proti graški klubom kažejo dovolj da je protivnik Ilirije enakovreden.

Mednarodni velesejem

v Pragi

22.—29. marca 1931

Svetovni velesejem na katerem so zastopani narodi in države

Znižana vožnja

za brzovalke in navadne vlake Jugoslavija 25%, Čehoslovaška 33%, Avstrija 25%

Pojasnila in

legitimacije daje:

Čehoslovaški konzulat, Ljubljana

ALOMA COMPANY, Ljubljana

Aleksandrova c. 2

Putnik, Ljubljana, Dunajska c. 1

Razpis

Občina Fram, kot združena zdravstvena občina razpisuje mesto kvalificirane občinske babice.

Pravilno kolekovane prošnje s prilogami je vlagati pri podpisani občini najdalje do 28. marca 1931.

853

Župan: Potočnik,

Tekma se vrši na igrišču Ilirije ob 15:30. Ob 14. igratu Ilirija rez. : Reka.

Prvenstvo Ljubljane v table tennisu.

Prvotno za sredo in četrtak določeno prvenstvo Ljubljane se je radi tehničnih ovir preselilo na četrtek 19. t. m. in petek 20. t. m.

Table tenis je v Ljubljani znatno napredoval. Ljubljana razpolaga trenutno s igralci, ki so se tudi na mednarodnem turnirju dobro odrezali navale prvovrstni zasedbi. Prvenstvo bo prav zanimivo. Razen najboljših ljubljanskih igralcev so se prijavili tudi vodilni igralci Zagreba. Skoro gotovo nastopita tudi dva Gradbana tako, da bo dobilo prvenstvo mednarodnega značaja.

Turnir se vrši v areni Narodnega doma, v četrtek od 9. do 23. v petek od 13. do 21.

Smuške tekme v Mojstrani.

V nedeljo priredi Smuški klub Dovje-Mojstrana patroljno smuško tekmo in poleg tega še skakalno za juniorje in seniorje. Prireditve se bodo udeležili skoraj vsi naši klubi z najboljšimi tekmovalci.

Sportni drobiž.

Ilirija in Primorje nameravata angažirati za 21. in 22. t. m. sarajevskega Saška.

Ilirija je prejela povabilo zagrebskega Gradjanskega, da gostuje 25. t. m. v Zagrebu.

Za Velike noč bosta izvedla Ilirija in Primorje najbrže skupen program. Pogajanja so že v teku. Ugodno ponudbo je stavil graški šturm, ni pa izključeno, da nas posetijo madjarski profesionalni.

Za angleški cup finale, ki se vrši 25. aprila v stadionu Wembley, se je že sedaj prijavilo 1 milijon posetnikov. Na razpolago jih je »samo« 93.000. Finale za angleški cup je brez dvoma največja sportna prireditve na svetu.

Radio

Ljubljana, sreda, 18. marca. 12.15 Plošče (slovenske pesmi — šlagerji iz zvočnih filmov). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio-orkester. 19.00 Dr. L. Campa: Enotna zakonodaja Jugoslavije. 19.30 Dr. Nikola Peasobraženski: Ruščina. 20.00 Slovenske narodne pejske s spremljevanjem Radio orkestra gđe. Korencan in gg. Mirko Jelačin in Drago Zagar. Vmes harmonika solo, g. Rakuša. 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, četrtek, 19. marca. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje g. Jagodice. 10.30 Ferdo Jelenc: Nauk o serviranju. 11.00 Radio-orkester. 11.30 Prof. dr. Rudolf Mole: Josip Pilsudski, prvi maršal Poljske. 12.00 Časovna napoved in poročila; plošče. 13.30 Gđe. A. Lebar: Kmetaka žena in žensko društvo. 16.00 Humoristično štivo, pisatelj Milčinski. 16.30 Citre-solo, izvajal gđe. Greta Justin. 20.00 Prenos ljubljanske opere. 22.30 Časovna napoved in poročila, plošče. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sreda, 18. marca. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Glasbena otroška ura. 18.00 Plošče. 18.30 Novice. 20.00 Prenos opere iz Krizevci — nato novice in vreme. Zagreb, četrtek, 19. marca. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Balalajke koncert. 18.30 Novice. 20.00 Perutinarstvo II. 20.30 Ljubljana: Koncert. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Večerna glasba.

Beograd, sreda, 18. marca. 10.00 Solski radio. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Plesna glasba (Plošče). 17.00 Narodni napavi. 17.30 Popoldanski koncert Radio orkestra. 19.30 Predavanje. 20.00 Rуска ura. 20.30 Koncert godal. kvarteta. 21.30 »Borec« drama. P. Tulev. 22.30 Novice. 22.50 Plošče.

Beograd, četrtek, 19. marca. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Flauta. 18.00 Prenos glasbe iz hotela »Moskva«. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Glasba iz sinagoge. 21.30 Ljubljana. 22.30 Dnevne vesti. 22.50 Večerni koncert Radio orkestra.